

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0426/2011

29.11.2011

*****I**
RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (uuesti sõnastatud)
(KOM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Michael Cashman

Arvamuse koostaja (*):
Anneli Jäättemäki, põhiseaduskomisjon

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

(Uuesti sõnastamine – kodukorra artikkel 87)

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	45
VÄHEMUSE ARVAMUS.....	48
PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS	49
PETITSIOONIKOMISJONI ARVAMUS	57
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS	68
MENETLUS.....	71

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (uuesti sõnastatud)

(KOM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0229),
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 255 lõiget 2, vastavalt millele esitas komisjon oma algse ettepaneku parlamendile (C6-0184/2008),
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele” (KOM(2009)0665),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ja artiklit 15,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artikleid 41 ja 42,
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 87 ja 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning põhiseaduskomisjoni, petitsioonikomisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi¹ (A7-0426/2011),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate tekstide kodifitseerimisega ega hõlma sisulisi muudatusi;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitusi;
 2. on seisukohal, et menetlus 2011/0073(COD) on muutunud kehtetuks, kuna komisjoni ettepaneku KOM(2011)0137 sisu integreeriti menetlusse 2008/0090(COD);
 3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;

¹ Lisatud raportile A6-0077/2009.

4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Pealkiri

Komisjoni ettepanek

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus **üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele**

Muudatusettepanek

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, **millega määratletakse Euroopa Liidu institutsioonide, organite ja asutuste dokumentidele juurdepääsu üldpõhimõtted ja piirangud**

Selgitus

Pealkiri peab peegeldama õigusakti uut olemust pärast seda, kui jõustus Lissaboni leping, mis kujutab endast uut üldist raamistikku demokraatliku osaluse, nähtavuse, järelevalve ja läbipaistvuse tagamiseks, hõlmates põhimõtteliselt kõiki ELi üksuseid. Samuti on pealkiri kooskõlas komisjoni ettepanekuga KOM(2011)0137.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) mai 2001. aasta määrusesse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) tuleb teha mitmeid olulisi muudatusi. Selguse huvides tuleks nimetatud määrus uuesti sõnastada.

Muudatusettepanek

(1) Pärast Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepingu jõustumist on dokumentidele juurdepääsu õigus laienenud kõikidele Euroopa Liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele, sealhulgas Euroopa välisteenistusele, mistõttu 30. mai 2001. aasta määrusesse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele)¹ tuleb teha olulisi muudatusi, kusjuures tuleks võtta arvesse nimetatud määruse algset rakendamist ning Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohast

kohtupraktikat.

¹EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

Selgitus

Aluslepingu sätete ulatus on pärast Lissaboni lepingu jõustumist oluliselt suurenenud. See hõlmab nüüd paljusid ELi institutsioone, organeid ja asutusi ega piirdu enam parlamendi, komisjoni ja nõukoguga. Samas on Euroopa Inimõiguste Kohus sõnavabadust käsitlevas kohtupraktikas (Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikkel 10) sätestanud mõnel juhul ka õiguse saada teavet.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Avalikkus võimaldab kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis ja tagab juhtorganitele suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis. Avalikkus aitab tugevdada demokraatia ja põhivabaduste *austamise põhimõtet*, nagu need on sätestatud ELi lepingu artiklis 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Muudatusettepanek

(3) Avalikkus võimaldab kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis ja tagab juhtorganitele suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis. Avalikkus aitab tugevdada demokraatia *põhimõtet, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklites 9–12*, ja põhivabaduste *austamist*, nagu need on sätestatud ELi lepingu artiklis 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Selgitus

Uuendatud kooskõlas Lissaboni lepingu ja uute kohustuslike õigustega, mis pärinevad põhiõiguste hartast.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Läbipaistvus peaks samuti tugevdama liidu institutsioonide, organite

ja asutuste hea halduskorralduse põhimõtteid, nagu need on sätestatud harta artiklis 41 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 298. Selleks et viia ellu avatuse põhimõtet, tuleb sisemine halduskord vastavalt määratleda ning teha kättesaadavaks asjakohased rahalised vahendid ja inimressursid.

Selgitus

Uuendatud kooskõlas Lissaboni lepingu ja uute kohustuslike õigustega, mis pärinevad põhiõiguste hartast ja suurendavad kohustusi seoses avatud ja tõhusa Euroopa halduskorraldusega, nagu on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 298.

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Avalikkus suurendab kodanike usaldust liidu institutsioonide vastu, sest parandab kodanike teadmisi liidu otsustusprotsessidest ja nende õigustest selles vallas. Avalikkusega kaasneb ka suurem läbipaistvus halduslike ja seadusandlike menetluste rakendamisel.

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 b) Rõhutades läbipaistvuse põhimõtte normatiivset tähtsust, tugevdab see määrus liidu õigusriiklust ning aitab seega kaasa kuritegude ja kuritegeliku käitumise ärahoidmisele.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Üldpõhimõtted ja üldiste või erahuvidega põhjendatud piirangud, mis reguleerivad üldsuse õigust pääseda juurde dokumentidele, on sätestatud määruses (EÜ) nr 1049/2001, mille kohaldamist alustati 3. detsembril 2001.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Määruse (EÜ) nr 1049/2001 rakendamise kohta anti esimene hinnang 30. jaanuaril 2004 avaldatud aruandes. novembril 2005. aastal otsustas komisjon algatada menetluse, mille eesmärk oli määruse (EÜ) nr 1049/2001 läbivaatamine. aprillil 2006. aastal kutsus Euroopa Parlament komisjoni üles esitama ettepanekut määruse muutmiseks. aprillil 2007. aastal avaldas komisjon rohelise raamatu, milles anti määruse rakendamisest ülevaade, ja algatas avaliku arutelu.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Käesoleva määruse eesmärk on rakendada võimalikult täieulatuslikult üldsuse õigust pääseda juurde dokumentidele ning sätestada sellise

Muudatusettepanek

*(6) Käesoleva määruse eesmärk on rakendada võimalikult täieulatuslikult üldsuse õigust pääseda juurde dokumentidele ning sätestada **avalikest või***

juurdepääsu üldpõhimõtted ja *piirangud* vastavalt *EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 2*.

erahuvidest lähtudes sellise juurdepääsu üldpõhimõtted ja *erandid* vastavalt *ELi toimimise lepingu artikli 15 lõikele 3 ning kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 15 lõikega 1, milles on sätestatud liidu institutsioonide, organite ja asutuste töö avalikkus. Seepärast peaksid kõik teised dokumentidele juurdepääsu eeskirjad vastama käesolevale määrusele kooskõlas Euroopa Kohtu, Euroopa Keskpanga ja Euroopa Investeerimispanega erisätetega, kui tegu on muude kui haldusalaste ülesannete täitmisega.*

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) *Mis puutub isikuandmete avalikustamisse, siis tuleks luua selge seos käesoleva määruse ja määruse (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) vahel.*

Muudatusettepanek

(10) *Liidu institutsioonid, organid ja asutused peaksid kasutama isikuandmeid kooskõlas andmesubjektide õigustega, nagu need on määratletud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 16 ja harta artiklis 8, liidu asjakohastes õigusaktides ja Euroopa Kohtu kohtupraktikas.*

Selgitus

Kahe põhiõiguse – andmekaitse ja dokumentidele juurdepääsu õiguse vahel tuleb luua nõuetekohane tasakaal, mis põhineb selgetel õigusaktidel ja asjaomasel kohtupraktikal.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) *Liikmesriikidest pärinevate dokumentide, kohtutoimikutesse kuuluvate kolmandate isikute dokumentide ning selliste dokumentide avalikustamise kohta, mille institutsioonid on saanud neile EÜ*

Muudatusettepanek

(11) *Liikmesriikidest pärinevate dokumentide, kohtutoimikutesse kuuluvate kolmandate isikute dokumentide ning selliste dokumentide avalikustamise kohta, mille institutsioonid, organid või asutused*

õigusega uurimiseks antud erivolituste alusel, tuleks kehtestada selged eeskirjad.

on saanud neile **liidu** õigusega uurimiseks antud erivolituste alusel, tuleks kehtestada selged eeskirjad.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Tuleks tagada **ulatuslikum** juurdepääs dokumentidele juhtudel, kui institutsioonid toimivad seadusandjana, sealhulgas delegeeritud volituste alusel, **säilitades samal ajal institutsioonide otsustamisprotsessi tõhususe. Sellised** dokumendid tuleks **võimalikult laiaulatuslikult** teha vahetult kättesaadavaks.

Muudatusettepanek

(12) **Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 lõikega 3** tuleks tagada **täielik** juurdepääs dokumentidele juhtudel, kui institutsioonid toimivad **aluslepingute kohaselt** seadusandjana, sealhulgas delegeeritud volituste alusel **vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290, ja rakendusvolituste alusel vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 291, ning võtavad vastu üldmeetmeid. Ettevalmistavad seadusandlikud** dokumendid **ja institutsioonidevahelise menetluse eri etappidega seotud kogu teave, nagu nõukogu töörühma dokumendid, nõukogu liikmena tegutsevate liikmesriikide esindajate nimed ja seisukohad ning esimese lugemise kolmepoolse kohtumise dokumendid** tuleks teha **põhimõtteliselt kohe ja vahetult internetis üldsusele** kättesaadavaks.

Selgitus

Üldsusele tuleks tagada täielik, vahetu ja õigeaegne juurdepääs põhimõtteliselt õigusaktidega ning üldiste delegeeritud ja rakendusaktidega seonduvate dokumentide puhul, kuna seadusandlik menetlus peab olema võimalikult avalik ja nähtav.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 a) Seadusandlikud tekstid tuleks koostada selgelt ja arusaadavalt ning avaldada Euroopa Liidu Teatajas.

Selgitus

Kooskõlas võimalikult ulatusliku juurdepääsu ja läbipaistvuse tagamise põhimõttega peab seadusandlik menetlus olema võimalikult avalik ja nähtav.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12b) Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon peavad kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 295 ja käesoleva määrusega leppima kokku paremates õigusloometavades ning institutsioonide, organite ja asutuste ühistes sõnastusmudelites ja -tehnikates ning avaldama need Euroopa Liidu Teatajas, et tugevdada süsteemse läbipaistvuse põhimõtet ja parandada ELi dokumentide õiguslikku selgust.

Selgitus

Üldsuse tõhusa juurdepääsu vajalik eeltingimus on parem õigusloome ning institutsioonide, organite ja asutuste kooskõlastatud tegevus.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 c) Dokumendid muude kui seadusandlike menetluste kohta, nagu siduvad meetmed või sisemise korralduse, haldus- või eelarvedokumentidega seotud meetmed, või poliitilised dokumendid (nagu otsused, soovitused või resolutsioonid), peaksid olema kergesti ja võimaluse korral vahetult kättesaadavad vastavalt harta artiklis 41 sätestatud hea halduse põhimõttele.

Selgitus

Lisand on kooskõlas dokumentidele võimalikult ulatusliku juurdepääsu tagamise põhimõtte ja hartaga.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 d) Iga dokumendiliigi puhul peaks vastutav institutsioon, organ või asutus muutma kodanikele kättesaadavaks teabe järgitava sisemise menetluskorra kohta, asjaga tegelevate organisatsiooniliste üksuste ja nende pädevuse kohta ning seatud tähtaegade ja osakonna kohta, millega ühendust võtta. Institutsioonid, organid ja asutused peaksid asjakohaselt arvesse võtma Euroopa Ombudsmani soovitusi. Institutsioonid, organid ja asutused peaksid kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 295 kokku leppima ühistes suunistes selle kohta, kuidas iga organisatsiooniline üksus peaks registreerima oma sisedokumente, need salastama juhul, kui

võidakse kahjustada liidu huve, ning ajutiselt või pikaajaliselt arhiveerima vastavalt käesolevas määruses sätestatud põhimõtetele. Institutsioonid, organid ja asutused peaksid järjepidevalt ja kooskõlastatult teavitama üldsust käesoleva määruse rakendamiseks võetud meetmetest ja koolitama oma töötajaid, et need saaksid abistada kodanikke käesolevast määrusest tulenevate õiguste kasutamisel.

Selgitus

Tõhusa avaliku juurdepääsu vajalik eeltingimus on parem õigusloome ja institutsioonide kooskõlastatud tegevus.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Õigusloomeprotsessi läbipaistvus on kodanike jaoks ülimalt tähtis. Seepärast peaksid institutsioonid õigusloomeprotsessi raamesse kuuluvaid dokumente aktiivselt levitama. Dokumentide aktiivset levitamist tuleks õhutada ka teistes valdkondades.

Muudatusettepanek

(13) Õigusloomeprotsessi läbipaistvus on kodanike jaoks ülimalt tähtis. Seepärast peaksid institutsioonid õigusloomeprotsessi raamesse kuuluvaid dokumente aktiivselt levitama ning parandama kommunikatsiooni võimalike taotlejatega. ***Liidu institutsioonid peaksid vaikimisi tegema oma veebilehtedel üldsusele kättesaadavaks võimalikult paljud dokumendiliigid.*** Dokumentide aktiivset levitamist tuleks õhutada ka teistes valdkondades.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 a) Institutsioonid, organid ja asutused peaksid õigusloomeprotsessi avatuse ja

läbipaistvuse parandamiseks leppima kokku institutsioonidevahelise lobistide ja teiste huvitatud poolte institutsioonidevahelise registri koostamises.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Teatavate dokumentide suhtes tuleks nende eriti tundliku sisu tõttu võimaldada erikohtlemist. Selliste dokumentide sisust Euroopa Parlamendi teavitamise kord tuleks kehtestada institutsioonidevahelise kokkuleppega.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Saavutamaks institutsioonide töös suuremat avalikkust, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võimaldama juurdepääsu mitte ainult enda koostatud dokumentidele, vaid ka neile saabunud dokumentidele. Sellega seoses meenutatakse, et Amsterdami lepingu lõppaktile lisatud deklaratsiooni nr 35 kohaselt võib liikmesriik taotleda, et komisjon või nõukogu ei avaldaks kõnealusest riigist saabunud dokumendi sisu kolmandatele isikutele ilma tema eelneva nõusolekuta.

Muudatusettepanek

(16) Saavutamaks institutsioonide, organite ja asutuste töös suuremat avalikkust, tuleks võimaldada juurdepääs mitte ainult nende koostatud dokumentidele, vaid ka neile saabunud dokumentidele. Liikmesriik võib taotleda, et institutsioon, organ või asutus ei avaldaks kõnealusest riigist saabunud dokumendi sisu kolmandatele isikutele väljaspool institutsiooni, organit või asutust ennast ilma tema eelneva nõusolekuta.

Selgitus

Liikmesriikidel ei tohiks olla neilt pärinevate dokumentide suhtes vetoõigust, kuna lõpliku otsuse teeb institutsioon, organ või asutus.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16 a) Euroopa Kohus on täpsustanud, et nõue konsulteerida liikmesriigiga seoses sellest liikmesriigist pärit dokumentidele juurdepääsu taotlemisega ei anna liikmesriikidele vetoõigust ega õigust kohaldada oma riigi õigusakte või sätteid ning institutsioon, organ või asutus, kellele taotlus esitatakse, võib juurdepääsu andmisest keelduda üksnes käesolevas määruses sätestatud erandite alusel¹.

¹18. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-64/05 P, Rootsi v. komisjon, EKL 2007 lk I-11389.

Selgitus

Liikmesriikidel ei tohiks olla neilt pärinevate dokumentide suhtes vetoõigust, kuna lõpliku otsuse teevad institutsioonid.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17) Põhimõtteliselt peaksid kõik institutsioonide dokumendid olema üldsusele kättesaadavad. Tuleks siiski teha erandeid, et kaitsta teatavaid üldisi ja erahuve. Institutsioonidel peaks olema õigus kaitsta vajaduse korral oma sisenõupidamisi ja -arutelusid, et tagada võime täita oma ülesandeid. Erandite hindamisel peaksid institutsioonid kõigil liidu tegevusaladel võtma arvesse ühenduse õigusaktides sisalduvaid

(17) Kõik institutsioonide dokumendid peaksid olema üldsusele kättesaadavad. Erandeid sellest põhimõttest tuleks teha, et kaitsta teatavaid üldisi ja erahuve, kuid selliste erandite suhtes tuleks kohaldada eeskirjade ja menetluste läbipaistvat süsteemi, ning üldeesmärgiks peaks olema rakendada kodanike põhiõigust pääseda ligi dokumentidele. Erandite hindamisel peaksid institutsioonid kõigil liidu tegevusaladel võtma arvesse ühenduse

põhimõtteid isikuandmete kaitse kohta.

õigusaktides sisalduvaid põhimõtteid isikuandmete kaitse kohta.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Kõik eeskirjad, mis käsitlevad juurdepääsu institutsioonide dokumentidele, peaksid olema kooskõlas käesoleva määrusega.

Muudatusettepanek

(18) Kuna käesoleva määrusega rakendatakse vahetult Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 15 ja harta artiklit 42, peaksid dokumentidele juurdepääsu käsitlevad põhimõtted ja piirangud olema ülimuslikud mis tahes eeskirja, meetme või tava suhtes, mille institutsioon, organ või asutus on võtnud vastu erineval õiguslikul alusel ning millega kehtestatakse täiendavaid või rangemaid erandeid, kui on sätestatud käesolevas määruses.

Selgitus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 ja harta artikli 42 täielikuks rakendamiseks tuleb välistada igasugused rangemad erisätted.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Käesolev määrus ei piira liikmesriikide, kohtute ja uurimisasutuste seniseid õigusi tutvuda dokumentidega.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Vastavalt **EÜ asutamislepingu artikli 255 lõikele 3** näeb iga institutsioon oma kodukorras ette konkreetsed sätted juurdepääsu kohta tema dokumentidele,

Muudatusettepanek

(23) Vastavalt **Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 lõikele 3 ning käesolevas määruses sätestatud põhimõtetele ja eeskirjadele** näeb iga institutsioon, **organ ja asutus** oma kodukorras ette konkreetsed sätted juurdepääsu kohta tema dokumentidele **ja haldusalaste ülesannetega seotud dokumentidele.**

Selgitus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 lõikes 3 on sätestatud, et iga institutsioon, organ ja asutus tagab oma töö läbipaistvuse ja täpsustab oma kodukorras konkreetsed sätted tema dokumentidele ligipääsu kohta.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) määrata kindlaks põhimõtted, tingimused ning üldiste või erahuvidega põhjendatud piirangud, mis reguleerivad **EÜ asutamislepingu artiklis 255 ettenähtud** õigust pääseda juurde **Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni (edaspidi „institutsioonid”)** dokumentidele, nõnda et üldsusele **antaks neile** dokumentidele võimalikult laiaulatuslik juurdepääs;

Muudatusettepanek

(a) määrata **kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 15** kindlaks põhimõtted, tingimused ning üldiste või erahuvidega põhjendatud piirangud, mis reguleerivad õigust pääseda juurde **liidu institutsioonide, organite ja asutuste** dokumentidele, nõnda et üldsusele **antaks neile** dokumentidele võimalikult laiaulatuslik juurdepääs;

Selgitus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 15 on sätestatud, et Euroopa Parlament ja nõukogu määravad kindlaks dokumentidele ligipääsu reguleerivad üldpõhimõtted ja piirangud, lähtudes avalikest ja erahuvidest. Sõnastus on kooskõlas komisjoni ettepanekuga KOM(2011)0137.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) soodustada head haldustava dokumentidele **juurdepääsu tagamisel**.

Muudatusettepanek

(c) soodustada **läbipaistvat ja** head haldustava, **et parandada juurdepääsu** dokumentidele, **ning eelkõige edendada suurema läbipaistvuse, vastutuse ja demokraatia üldisi eesmärke**.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2

Komisjoni ettepanek

Juurdepääsuõigusega isikud **ja reguleerimisala**

1. Kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel on õigus tutvuda institutsioonide dokumentidega, arvestades käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi institutsiooni valduses olevate dokumentide suhtes, see tähendab institutsiooni koostatud ja talle saadetud ning tema valduses olevate dokumentide suhtes, mis seonduvad tema vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega seonduvate küsimustega kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades. 1049/2001

3. Ilma et see piiraks artiklite 4 ja 9 kohaldamist, tehakse dokumendid üldsusele kättesaadavaks kas kirjaliku taotluse alusel või otse elektroonilises vormis või registri kaudu. Eelkõige tehakse artikli 12 kohaselt vahetult

Muudatusettepanek

Juurdepääsuõigusega isikud

Kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel **või füüsiliste ja juriidiliste isikute ühendustel** on õigus tutvuda institutsioonide, **organite ja asutuste** dokumentidega, arvestades käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid, tingimusi ja piiranguid.

kättesaadavaks seadusandliku menetluse käigus koostatud ja saadud dokumendid.

4. Tundliku sisuga dokumentide suhtes, nagu need on määratletud artikli 9 lõikes 1, kohaldatakse vastavalt nimetatud artiklile erikohtlemist.

5. Käesolevat määrust ei kohaldata dokumentide suhtes, mille on ühenduse kohtutele esitanud muud isikud kui institutsioonid.

6. Ilma et see piiraks EÜ õigusega huvitatud isikutele kehtestatud konkreetseid juurdepääsuõigusi, ei ole uurimistoimikusse või üksikjuhtumit käsitleva akti menetlustoimikusse kuuluvad dokumendid üldsusele juurdepääsetavad enne, kui kõnealune akt on lõplik. Dokumendid, mis sisaldavad teavet, mille institutsioon on saanud või kogunud füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt sellise uurimise käigus, ei ole üldsusele juurdepääsetavad. 1049/2001

7. Käesolev määrus ei piira institutsioonide valduses olevatele dokumentidele juurdepääsu õigust, mis tuleneb rahvusvahelise õiguse dokumentidest või institutsioonide poolt nende rakendamiseks vastuvõetud õigusaktidest.

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 2 a

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse liidu institutsioonide, organite või asutuste valduses olevate kõikide dokumentide

suhtes, see tähendab nende koostatud ja neile saadetud ning nende valduses olevate dokumentide suhtes kõikides liidu tegevusvaldkondades. Euroopa Kohtu, Euroopa Keskpanga ja Euroopa Investeerimispanga suhtes kohaldatakse käesolevat määrust ainult juhul, kui nad täidavad haldusülesandeid.

2. Dokumendid tehakse üldsusele kättesaadavaks kas elektrooniliselt Euroopa Liidu Teatajas või institutsiooni, organi või asutuse ametlikus registris või kirjaliku taotluse alusel. Seadusandliku menetluse käigus koostatud ja saadud dokumendid tehakse käesoleva määruse artikli 12 kohaselt vahetult kättesaadavaks.

3. Käesolev määrus ei piira institutsioonide valduses olevatele dokumentidele suuremat juurdepääsuõigust, mis võib tuleneda rahvusvahelise õiguse dokumentidest või nende rakendamiseks institutsioonide vastuvõetud õigusaktidest või liikmesriikide seadustest.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3

Komisjoni ettepanek

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

(a) dokument – mis tahes teabekandjal esitatud *sisu* (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena), *mille institutsioon on ametlikult koostanud ja ühele või mitmele saajale edastanud või muul viisil registreerinud või mille institutsioon on saanud*; elektroonilisel teabekandjal, andmetöötlus- või päringusüsteemis olevad andmed on

Muudatusettepanek

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

(a) dokument – mis tahes teabekandjal esitatud *andmesisu* (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena), *mis käsitleb liidu institutsiooni, organi või asutuse vastutusalasse kuuluvaid küsimusi*. Elektroonilisel teabekandjal, andmetöötlus- või päringusüsteemis, *sh institutsiooni töös kasutatavates välistes süsteemides* olevad andmed on dokumendid, *eelkõige* kui neist

dokumendid, kui neist saab sealt süsteemi vahendite abil väljatrüki või elektroonilises vormis koopia teha;

saab sealt asjaomase süsteemi mis tahes mõistliku vahendi abil väljatrüki või elektroonilises vormis koopia teha. *Institutsioon, organ või asutus, mis kavatseb luua uue elektrooniliste teabekandjate süsteemi või oluliselt muuta olemasolevat süsteemi, peab hindama selle tõenäolist mõju juurdepääsuõigusele, tagama, et juurdepääsuõigus kui põhiõigus oleks tagatud ning toimima viisil, mis edendab läbipaistvuse eesmärki. Elektrooniliste teabekandjate süsteemidesse salvestatud teabe päringufunktsioonid kohandatakse nii, et need rahuldaksid üldsuse taotlusi.*

(a a) salastatud dokumendid – dokumendid, mis on vastavalt käesoleva määruse artikli 3 a lõikele 1 täielikult või osaliselt salastatud;

(a b) õigusakt – hõlmab käesoleva määruse eesmärkidel dokumente, mis on koostatud või vastu võetud õigusaktide vastuvõtmise seadusandlike menetluste käigus, kaasa arvatud delegeeritud ja rakendusvolituste alusel võetud üldkohaldatavad meetmed, ja üldkohaldatavad aktid, mis on liikmesriikides ja nende jaoks õiguslikult siduvad;

(a c) haldusülesanne – meetmed asjaomase institutsiooni, organi või asutuse organisatorsete, haldus- või eelarveküsimuste lahendamiseks;

(a d) archiveerimissüsteem – institutsioonide, organite ja asutuste vahend või menetlus, et hallata struktureeritult kõigi pooleliolevatele või hiljuti lõpetatud menetlustele viitavate dokumentide archiveerimist;

(a e) ajalooline arhiiv – institutsioonide, organite või asutuste arhiivide osa, mis on punktis a sätestatud tingimustel valitud alaliseks säilitamiseks;

Euroopa Liidu Teatajas ning institutsioonide, organite ja asutuste

(b) kolmas isik – iga füüsiline või juriidiline isik või iga üksus väljaspool asjaomast institutsiooni, sealhulgas liikmesriigid, muud **ühenduse või ühendusevälised** institutsioonid ja organid ning kolmandad riigid.

veebilehtedel avaldatakse üksikasjalik loetelu kõikidest õigusaktide kategooriatest, mis kuuluvad punktides a–a c esitatud määratluste alla. Institutsioonid, organid ja asutused lepivad samuti kokku ühistes arhiveerimise kriteeriumides ja avaldavad need.

(b) kolmas isik – iga füüsiline või juriidiline isik või iga üksus väljaspool asjaomast institutsiooni, **organit või asutust**, sealhulgas liikmesriigid, muud **liidu või liiduvälised** institutsioonid ja organid ning kolmandad riigid.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3 a

Dokumentide salastamise ja salastatuse kustutamise menetlus

1. Kui selleks on artikli 4 lõike 1 alusel olemas riigi poliitikast tulenevad põhjused, ja ilma et see piiraks parlamentaarset kontrolli liidu ja riiklikul tasandil, salastab institutsioon, organ või asutus dokumendi, kui selle avaldamine kahjustaks liidu või ühe või mitme liikmesriigi oluliste huvide kaitset, eriti avaliku julgeoleku, kaitse- ja sõjalistes küsimustes. Dokument võidakse salastada osaliselt või täielikult. Dokumendid salastatakse järgmiselt:

(a) EU TOP SECRET – kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib väga tõsiselt kahjustada liidu või ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve;

(b) EU SECRET – kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine

võib tõsiselt kahjustada liidu või ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve;

(c) EU CONFIDENTIAL – kategooria, mida kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib kahjustada liidu või ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve;

(d) EU RESTRICTED – kategooria, mida kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib negatiivselt mõjutada liidu või ühe või mitme liikmesriigi huve.

2. Dokumendid salastatakse ainult juhul, kui see on vajalik. Võimaluse korral määravad dokumentide koostajad salastatud dokumentidele kuupäeva või ajavahemiku, mille jooksul või mille lõppedes võib salastatuse kategooriat alandada või selle kaotada. Juhul kui see ei ole võimalik, vaatavad nad dokumendid läbi vähemalt iga viie aasta järel, et teha kindlaks, kas esialgne salastatuse kategooria on endiselt vajalik. Salastatuse kategooria peab olema märgitud selgelt ja nõuetekohaselt ning see säilib ainult niikaua, kui teavet on vaja kaitsta. Vastutus dokumentide salastamise eest ja salastatuse kategooria järgneva alandamise või kaotamise eest lasub institutsioonil, organil või asutusel, kellelt dokumendid pärinevad, või institutsioonil, organil või asutusel, kes sai salastatud dokumendi kolmandalt isikult või teiselt institutsioonilt, organilt või asutuselt.

3. Ilma et see piiraks teiste liidu institutsioonide, organite või asutuste juurdepääsuõigust, avaldatakse salastatud dokumendid kolmandatele isikutele nende isikute nõusolekul, kellelt dokument pärineb. Juhul kui salastatud dokumendi töötlemisel osaleb rohkem kui üks institutsioon, organ või asutus, toimub salastamine samal alusel, ning kui nad hindavad kaitse vajalikkust erinevalt, algatatakse vahendamine. Seadusandlike menetlustega seotud dokumente ei

salastata; rakendusmeetmeid salastatakse enne nende vastuvõtmist, kui salastamine on vajalik ning selle eesmärk on hoida ära meetme enda kahjustamist.

Konfidentsiaalse teabe jagamist käsitlevate rahvusvaheliste lepingutega, mis on sõlmitud liidu nimel, ei anna kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile õigust piirata Euroopa Parlamendi juurdepääsu konfidentsiaalsele teabele.

4. Artiklites 7 ja 8 sätestatud korras esitatud taotlusi salastatud dokumentidele juurdepääsuks lahendavad üksnes isikud, kellel on õigus tutvuda kõnealuste dokumentidega. Need isikud otsustavad ka seda, missuguseid viiteid võib avalikus registris salastatud dokumentidele teha.

5. Salastatud dokumendid säilitatakse institutsiooni, organi või asutuse registris või avaldatakse nende isikute nõusolekul, kellelt dokument pärineb.

6. Institutsioon, organ või asutus, kes otsustab keelata juurdepääsu salastatud dokumendile, põhjendab seda otsust viisil, mis ei kahjusta artikli 4 lõikes 1 sätestatud eranditega kaitstavaid huve.

7. Ilma et see piiraks riiklikku parlamentaarset kontrolli, võtavad liikmesriigid asjakohaseid meetmeid tagamaks, et kui lahendatakse taotlusi, mis käsitlevad juurdepääsu liidu salastatud dokumentidele, järgitakse käesolevas määruses sätestatud põhimõtteid.

8. Salastatud dokumente käsitlevad institutsioonide, organite või asutuste eeskirjad avalikustatakse.

Selgitus

Käesoleva määrusega tuleks kehtestada raamistik salastatud dokumentide registreerimiseks, salastamiseks, neile juurdepääsu võimaldamiseks ja nende archiveerimiseks.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) avaliku julgeolekuga, *sealhulgas füüsiliste või juriidiliste isikute turvalisusega*;

Muudatusettepanek

(a) *liidu või ühe või mitme liikmesriigi* avaliku julgeolekuga;

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) *ühenduse* või liikmesriigi finants-, raha- või majanduspoliitikaga;

Muudatusettepanek

(d) *liidu* või liikmesriigi finants-, raha- või majanduspoliitikaga;

Selgitus

Ametlik parandus on vajalik seoses Euroopa Liidu lepingu jõustumisega.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – sissejuhatav osa – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

Muudatusettepanek

2. Institutsioonid, *organid ja asutused* keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) õigusnõustamist *või kohtu-, vahekohtu- või vaidluste lahendamise menetlust*;

Muudatusettepanek

(c) *kohtumenetluste raames toimuvat* õigusnõustamist;

Selgitus

Euroopa Kohus on Turco kohtuasjas (liidetud kohtuasjad C-39/05 ja C-52/05) tehtud otsuses märkinud, et õiguslike arvamuste avalikustamine väljaspool seadusandlike algatusi käsitlevaid kohtumenetlusi suurendab õigusloomeprotsessi läbipaistvust ja avalikkust ning tugevdab Euroopa kodanike demokraatlike õigusi.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) *valikumenetluse* objektiivsust ja erapooletust.

Muudatusettepanek

(e) *avaliku hanke* menetluste objektiivsust ja erapooletust, *kuni telliv institutsioon, organ või asutus on otsuse teinud, või valikukomisjoni tööd töötajate töölevõtmise menetluses, kuni ametisse nimetav asutus on otsuse teinud.*

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Keelatakse *juurdepääs järgmistele dokumentidele*, kui *nende* avaldamine *kahjustaks* oluliselt *institutsioonide* otsustamisprotsessi:

(a) *dokumendid, mis käsitlevad küsimust, milles ei ole veel otsust tehtud;*

(b) *dokumendid, mis sisaldavad sisekasutuseks esitatud arvamusi osana asjaomaste institutsioonide sisearuandeludest ja eelkonsultatsioonidest, isegi pärast otsuse tegemist.*

Muudatusettepanek

3. *Juurdepääs dokumentidele, mille institutsioon on koostanud sisekasutuseks, või institutsioonile saadetud dokumentidele, mis käsitlevad küsimust, milles see institutsioon ei ole veel otsust teinud, keelatakse ainult juhul, kui nende avaldamine häiriks nende sisu ja olukorra objektiivsete asjaolude tõttu ilmselgelt ja oluliselt otsustamisprotsessi.*

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. *Lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandeid ei kohaldata juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve. Lõike 2 punkti a kohaldamisel loetakse avaldamist ülekaalukaid üldisi huve teenivaks, kui taotletud teave on seotud heidetega keskkonda.*

Muudatusettepanek

4. *Avaldamise üldiste huvide kaalumisel lõigete 1 kuni 3 alusel loetakse avaldamist ülekaalukaid üldisi huve teenivaks, kui taotletud dokument on seotud põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtete kaitsega, riiklike vahendite aruka haldamisega või õigusega elada tervislikus keskkonnas, samuti heidetega keskkonda. Institutsioon, organ või asutus, kes viitab nimetatud erandile, peab tegema objektiivse ja individuaalse hindamise ning tõendama, et kaitstava huvi kahjustamise oht ei ole mitte ainult hüpoteetiline, vaid prognoositav, ning täpsustama, kuidas dokumendile juurdepääs võib konkreetsel juhul tegelikult kahjustada kaitstavat huvi.*

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Dokumendid, mille avaldamine ohustaks keskkonnakaitset, nt seoses haruldaste liikide paljunemiskohtadega, avaldatakse ainult kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes¹.

¹ELT L 264, 25.9.2006, lk 13.

Selgitus

Muudatusettepanek toetab Århusi konventsiooni ja Turco kohtuasjas (liidetud kohtuasjad C-39/05 ja C-52/05) väljendatud põhimõtete arvestamist.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Avaliku võimu kandjate, avalike teenistujate ja huvigruppide esindajate nimed, ametikohad ja ametiülesanded seoses nende ametialase tegevusega avaldatakse, välja arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes kahjustaks nende andmete avaldamine asjaomaseid isikuid. Muud isikuandmed avaldatakse kooskõlas selliste andmete seadusliku töötlemise tingimustega, mis on sätestatud üksikisikute kaitses isikuandmete töötlemisel käsitlevates EÜ õigusaktides.

Muudatusettepanek

5. Isikuandmeid ei avaldata juhul, kui nende andmete avaldamine kahjustaks asjaomase isiku eraelu puutumatus või isikupuutumatus. Sellist kahju ei ole tekitatud juhul, kui:

– andmed puudutavad üksnes asjaomase isiku ametialast tegevust, välja arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes on põhjust eeldada, et andmete avaldamine kahjustaks seda isikut;

– andmed puudutavad üksnes avalikku teenistujat, välja arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes on põhjust eeldada, et andmete avaldamine kahjustaks seda isikut või temaga seotud isikuid;

– andmed on asjaomase isiku nõusolekul juba avalikustatud.

Isikuandmed avaldatakse sellegipoolest, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve. Sellisel juhul peab asjaomane institutsioon, organ või asutus üldiseid huve täpsustama. Ta esitab põhjused, miks konkreetsel juhul üldised huvid kaaluvad üles asjaomase isiku huvid.

Kui institutsioon, organ või asutus keeldub dokumendile juurdepääsu lubamisest käesoleva lõike alusel, kaalub ta, kas dokumendile oleks võimalik anda osaline juurdepääs.

Selgitus

Seadusandja ülesanne on tagada nõuetekohane tasakaal kahe põhiõiguse – dokumentidele juurdepääsu ja andmekaitse vahel. Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-28/08 P, komisjon vs. Bavarian Lager põhines määruse (EÜ) 1049/2001 praegusel sõnastusel. Uus määrus peaks looma uue tasakaalu, võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori arvamust eelduste ja ennetava lähenemisviisi kohta.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Käesolevas artiklis sätestatud erandeid kohaldatakse ***üksnes*** nii kaua, ***kuni kaitse on*** dokumendi ***sisust lähtuvalt õigustatud***. ***Erandeid võib kohaldada*** maksimaalselt 30 aasta jooksul. ***Dokumentide puhul, mille suhtes kehtivad erandid ja mis käsitlevad isikuandmete kaitset või ärihuve, ning tundliku sisuga dokumentide puhul võib vajaduse korral jätkata erandi kohaldamist ka pärast selle tähtaja lõppu.***

Muudatusettepanek

7. Käesolevas artiklis sätestatud erandeid ***ei kohaldata põhimõtteliselt selliste dokumentide suhtes, mis on esitatud menetluse raames, mille tulemusel võetakse vastu õigusakt või muu üldkohaldatav delegeeritud või rakendusakt. Samuti ei kohaldata erandeid dokumentide suhtes, mille lobistid ja teised huvitatud pooled esitavad institutsioonidele, organitele või asutustele eesmärgiga mõjutada poliitika tegemist. Erandeid kohaldatakse nii kaua, kui seda õigustab dokumendi sisu ja igal juhul*** maksimaalselt 30 aasta jooksul.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7 a. Institutsioon, organ või asutus võib teadustöö eesmärgil anda lõigetega 1–3 hõlmatud dokumentidele

eelisjuurdepääsu. Eelisjuurdepääsu andmise korral tehakse teave kättesaadavaks ainult selle kasutamisele kehtestatud nõuetekohaste piirangute kohaselt.

Selgitus

Muudatusettepanekuga soovitakse anda eelkõige teadustöötajatele juurdepääs teabele, millele ei oleks muidu juurdepääsu, kuid nad peavad kinni pidama teabe kasutusele kehtestatud asjakohastest piirangutest. Teadustöötajatele eelisjuurdepääsu andmisega suurendame võimalusi kontrollida ja pidada arutelusid Euroopa Liidu otsustusprotsessi üle, mis suurendaks nii läbipaistvust kui üldsuse osalemist ELi demokraatlikus elus.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5

Komisjoni ettepanek

Konsulterimine

1. Kolmandate isikute dokumentide puhul konsulteerib institutsioon kolmanda isikuga, et hinnata, kas tuleks kohaldada artiklis 4 osutatud erandit, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada.
2. Kui taotlus on esitatud seoses liikmesriigist pärineva dokumendiga, konsulteeritakse asjaomase liikmesriigi ametiasutustega, välja arvatud dokumentide puhul, mis on edastatud selliste menetluste raames, mille eesmärk on õigusakti või muu üldkohaldatava ***akti*** väljatöötamine. Institutsioon, kelle valduses dokument on, avaldab selle, välja arvatud juhul, kui liikmesriik esitab selle mitteavaldamiseks põhjendused, mis tuginevad artiklis 4 osutatud eranditele ***või liikmesriigi enda õigusaktide konkreetsetele sätetele, mille kohaselt asjaomase dokumendi avaldamine ei ole lubatud. Institutsioon hindab liikmesriigi esitatud põhjenduste asjakohasust niivõrd, kuivõrd need tuginevad***

Muudatusettepanek

Konsulterimine kolmandate isikutega

1. Kolmandate isikute dokumentide puhul konsulteerib institutsioon, ***organ ja asutus*** kolmanda isikuga, et hinnata, kas tuleks kohaldada artiklis 4 osutatud erandit, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada.
2. Kui taotlus on esitatud seoses liikmesriigist pärineva dokumendiga ***ja kui tekib kahtlus selle suhtes, kas dokument kuulub ühe erandi alla***, konsulteeritakse asjaomase liikmesriigi ametiasutustega, välja arvatud dokumentide puhul, mis on edastatud selliste menetluste raames, mille eesmärk on õigusakti või muu üldkohaldatava ***delegeeritud või rakendusakti*** väljatöötamine. Institutsioon, kelle valduses dokument on, avaldab selle, välja arvatud juhul, kui liikmesriik esitab selle mitteavaldamiseks põhjendused, mis tuginevad artiklis 4 osutatud eranditele, ***ja teeb otsuse, võttes aluseks oma hinnangu selle kohta, kas kõnealune dokument kuulub erandi alla.***

käesolevas määruses sätestatud eranditele.

3. Kui liikmesriik saab taotluse tema valduses oleva dokumendi kohta, mis on pärit mõnelt institutsioonilt, ning kui ei ole ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada, konsulteerib liikmesriik asjaomase institutsiooniga, et teha otsus, mis ei sea ohtu käesoleva määruse eesmärke. Selle asemel võib liikmesriik suunata taotluse institutsioonile. 1049/2001

3. Kui liikmesriik saab taotluse tema valduses oleva dokumendi kohta, mis on pärit mõnelt institutsioonilt, ***organilt või asutuselt***, ning kui ei ole ilmne, et dokument tuleb avaldada või et seda ei tohi avaldada, konsulteerib liikmesriik asjaomase institutsiooniga, et teha otsus, mis ei sea ohtu käesoleva määruse eesmärke. Selle asemel võib liikmesriik suunata taotluse institutsioonile. 1049/2001

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 5 a

Õigusaktid

1. Kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklites 9–12 esitatud demokraatlike põhimõtetega ja Euroopa Kohtu kohtupraktikaga peavad institutsioonid, kes tegutsevad seadusandjana, kaasa arvatud delegeeritud ja rakendusvolituste alusel, samuti nõukogu liikmetena tegutsevad liikmesriigid tagama võimalikult ulatusliku juurdepääsu oma tegevust käsitlevatele dokumentidele.

2. Dokumendid, mis on seotud õigusloomeprogrammidega, kodanikuühiskonnaga peetavate eelkonsultatsioonidega ja mõju hindamisega ning mis tahes muud seadusandliku menetlusega seotud ettevalmistavad dokumendid ning dokumendid, mis on seotud liidu õiguse ja poliitika rakendamisega, on kättesaadavad kasutajasõbralikul ja kooskõlastatud institutsioonidevahelisel veebilehel ning avaldatakse Euroopa Liidu Teataja eraldi elektroonilises

seerias.

3. Seadusandliku menetluse käigus avaldavad kõik otsustamisprotsessis osalevad institutsioonid, organid või asutused oma ettevalmistavad dokumendid ja kogu seonduva teabe, sealhulgas õiguslikud arvamused Euroopa Liidu Teataja eraldi seerias ning asjaomase menetluse kulgu kajastaval ühisel veebilehel.

4. Kui õigusaktid on vastu võetud, avaldatakse need Euroopa Liidu Teatajas, nagu on sätestatud artiklis 13.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Dokumentidele **juurdepääsu taotlused esitatakse mis tahes kirjalikus vormis, sealhulgas** elektroonilises vormis, ühes **EÜ asutamislepingu artiklis 314** osutatud keeltest **ning piisava täpsusega, et institutsioon võiks dokumendi identifitseerida**. Taotleja ei ole kohustatud taotlust põhjendama.

Muudatusettepanek

1. **Taotlusi Euroopa Parlamendi dokumentidele juurdepääsuks võib esitada kirjalikult või** elektroonilises vormis ühes **Euroopa Liidu lepingu artikli 55 lõikes 1** osutatud keeltest. Taotleja ei ole kohustatud taotlust põhjendama.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui taotlus ei ole piisavalt täpne või kui taotletud dokumendid ei ole identifitseeritavad, palub institutsioon taotlejal taotlust täpsustada ning abistab taotlejat selles, andes näiteks teavet avalike dokumendiregistrite kasutamise kohta. Artiklites 7 ja 8 sätestatud tähtaegasid hakatakse arvestama alates hetkest, mil

Muudatusettepanek

2. Kui taotlus ei ole piisavalt täpne või kui taotletud dokumendid ei ole identifitseeritavad, palub institutsioon, **organ või asutus 15 päeva jooksul** taotlejal taotlust täpsustada ning abistab taotlejat selles, andes näiteks teavet avalike dokumendiregistrite kasutamise kohta. Artiklites 7 ja 8 sätestatud tähtaegasid

institutsioon on palutud selgitused kätte saanud.

hakatakse arvestama alates hetkest, mil institutsioon on palutud selgitused kätte saanud.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.

Muudatusettepanek

2. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada **ainult üks kord maksimaalselt** 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. **Osalise või täieliku keeldumise korral võib taotleja** 15 tööpäeva jooksul institutsiooni vastuse saamisest arvates esitada kordustaotluse, milles palub institutsioonil oma seisukoht läbi vaadata.

Muudatusettepanek

3. **Institutsioon teavitab taotlejat, kas ja millal on hiljem tõenäoliselt võimalik osaline või täielik juurdepääs dokumendile.**

Taotleja võib 15 tööpäeva jooksul institutsiooni vastuse saamisest arvates esitada kordustaotluse, milles palub institutsioonil oma seisukoht läbi vaadata.

Selgitus

Taotlejat tuleb teavitada tulevasest võimalusest nõutavale dokumendile juurde pääseda.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Iga institutsioon nimetab isiku, kelle ülesanne on kontrollida, et kõigist käesolevas artiklis sätestatud tähtaegadest peetakse nõuetekohaselt kinni.

Selgitus

Ombudsman soovitas määrata teabeametniku, kelle ülesanne on jälgida tähtaegadest kinnipidamist.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kordustaotlus lahendatakse viivitamata. **30** tööpäeva jooksul alates sellise taotluse registreerimisest lubab institutsioon juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab sellele juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused. Osalise või täieliku keeldumise korral teavitab institutsioon taotlejat tema käsutuses olevatest õiguskaitsevahenditest.

1. Kordustaotlus lahendatakse viivitamata. **Hiljemalt 15** tööpäeva jooksul alates sellise taotluse registreerimisest lubab institutsioon, **organ või asutus** juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab sellele juurdepääsu kõnealuse ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või siis esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused. Osalise või täieliku keeldumise korral teavitab institutsioon, **organ või asutus** taotlejat tema käsutuses olevatest õiguskaitsevahenditest.

Selgitus

30 päeva pikkune periood on liiga pikk ja muudab vähem rangeks kehtivas määruses sätestatud tähtaja, mis institutsioonide ja teiste organite puhul on 15 päeva.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.

Muudatusettepanek

2. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus käsitleb väga pikka dokumenti või väga paljusid dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada **ainult üks kord maksimaalselt** 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus.

Muudatusettepanek 52

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, loetakse see eitavaks vastuseks ja see annab taotlejale õiguse algatada institutsiooni vastu kohtumenetlus ja/või esitada kaebus ombudsmanile **EÜ asutamislepingu** vastavate sätete alusel.

Muudatusettepanek

4. Kui institutsioon, **organ või asutus** ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, loetakse see **lõplikuks** eitavaks vastuseks ja see annab taotlejale õiguse algatada institutsiooni vastu kohtumenetlus ja/või esitada kaebus ombudsmanile **aluslepingute** vastavate sätete alusel.

Selgitus

Peaks olema selge, et 15 päeva on maksimaalne piir, mitte reegel, kuna vastus tuleb anda võimalikult kiiresti. Vastamata jätmist tuleks lugeda kindlaks ja lõplikuks eitavaks vastuseks, mis annab võimaluse alustada täiemahulist sisupõhist kohtumenetlust.

Muudatusettepanek 53

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 8a

Uus taotlus

Kui taotleja soovib pärast dokumentide saamist institutsioonilt uusi dokumente, käsitletakse seda päringut uue taotlusena

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9**

Komisjoni ettepanek

Artikkel 9

Tundliku sisuga dokumentide käsitlemine

1. Tundliku sisuga dokumendid on dokumendid, mis pärinevad institutsioonidest või nende loodud ametitest, liikmesriikidest, kolmandatest riikidest või rahvusvahelistest organisatsioonidest ning mis on liigitatud kui "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" või "CONFIDENTIEL" vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele, mis kaitsevad Euroopa Liidu või selle ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud valdkondades, eelkõige avaliku julgeoleku alal, kaitsepoliitilistes ja sõjalistes küsimustes.

2. Artiklites 7 ja 8 sätestatud korras esitatud taotlusi pääseda juurde tundliku sisuga dokumentidele lahendavad üksnes isikud, kellel on õigus tutvuda kõnealuste dokumentidega. Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 2 kohaldamist, annavad need isikud hinnangu ka selle kohta, millised viited tundliku sisuga dokumentidele kantakse avalikku registrisse.

3. Tundliku sisuga dokumendid kantakse registrisse ja avalikustatakse üksnes nende isikute nõusolekul, kellelt dokument pärineb.

4. Institutsioon, kes otsustab keelata juurdepääsu tundliku sisuga dokumendile, põhjendab seda otsust viisil, mis ei kahjusta artiklis 4 kaitstavaid huve.

5. Liikmesriigid võtavad kohaseid

Muudatusettepanek

välja jäetud

meetmeid tagamaks, et kui lahendatakse taotlusi, mis käsitlevad juurdepääsu tundliku sisuga dokumentidele, järgitakse käesoleva artikli ja artikli 4 põhimõtteid.

6. Tundliku sisuga dokumente käsitlevad institutsioonide eeskirjad avalikustatakse.

7. Komisjon ja nõukogu teavitavad Euroopa Parlamenti tundliku sisuga dokumentidest institutsioonide vahel kokku lepitud korras.

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 a. Dokumendi sisu on nägemispuude, töökeele või kasutatava operatsioonisüsteemi osas diskrimineerimiseta kättesaadav. Institutsioonid tagavad taotlejale tehnilise diskrimineerimiseta tegeliku juurdepääsu dokumentide sisule.

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Taotlejalt võib nõuda koopia tegemis- ja saatmiskulude tasumist. See tasu ei tohi ületada koopiate tegemise ja saatmise tegelikku maksumust. Kohapeal dokumendiga tutvumine, alla **20** A4 formaadis koopia tegemine ja vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu on tasuta.

4. Taotlejalt võib nõuda koopia tegemis- ja saatmiskulude tasumist. See tasu ei tohi ületada koopiate tegemise ja saatmise tegelikku maksumust. Kohapeal dokumendiga tutvumine, alla **50** A4 formaadis koopia tegemine ja vahetu juurdepääs elektroonilises vormis või registri kaudu on tasuta.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Institutsioonid võtavad viivitamata vajalikke meetmeid, et *koostada register*, mis *saab kasutuskõlblikuks 3. juuniks 2002.*

Muudatusettepanek

3. Institutsioonid võtavad viivitamata vajalikke meetmeid, et *luua institutsioonide dokumendiregistrite jaoks ühine kasutajaliides*, mis *tagaks registritevahelise koordineerimise.*

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. *Üldsusele tehakse* vahetult juurdepääsetavaks dokumendid, mis on koostatud või saadud *ELi* õigusaktide või muude üldkohaldatavate aktide vastuvõtmise menetluse käigus, *kui artiklitest 4 ja 9 ei tulene teisiti.*

Muudatusettepanek

1. *Institutsioonid, organid ja asutused teevad elektroonilises vormis või registri kaudu üldsusele* vahetult juurdepääsetavaks *eelkõige need* dokumendid, mis on koostatud või saadud *liidu* õigusaktide või muude üldkohaldatavate aktide vastuvõtmise menetluse käigus.

Selgitus

Dokumentidele kiire ja tõhusaima juurdepääsu tagamiseks tuleks need esitada elektrooniliselt.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Iga institutsioon määrab oma kodukorras kindlaks, millised muud dokumendiliigid *on* üldsusele vahetult *juurdepääsetavad.*

Muudatusettepanek

4. Iga institutsioon määrab oma kodukorras kindlaks, millised muud dokumendiliigid *tehakse ennetavalt* üldsusele vahetult *juurdepääsetavaks.*

Selgitus

Erinevatele institutsioonidele, organitele ja asutustele saadetud dokumentidest kindla ülevaate tagamiseks tuleb luua ühine register.

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) *ühised* seisukohad, mille nõukogu võtab vastu *EÜ asutamislepingu artiklites 251 ja 252* osutatud *menetluste* kohaselt, ning nende ühiste seisukohtade aluseks olevad põhjendused, samuti Euroopa Parlamendi seisukohad nendes menetlustes;

Muudatusettepanek

(b) seisukohad, mille nõukogu võtab vastu *Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 294* osutatud *menetluse* kohaselt, ning nende ühiste seisukohtade aluseks olevad põhjendused, samuti Euroopa Parlamendi seisukohad nendes menetlustes;

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 1 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

(f) *ühenduse poolt või* kooskõlas ELi lepingu artikliga 24 *sõlmitud rahvusvahelised lepingud.*

Muudatusettepanek

(f) *rahvusvahelised lepingud, mille Euroopa Liit on sõlminud* kooskõlas ELi lepingu artikliga 37 *ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 207 ja 218.*

Muudatusettepanek 62

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 14 a

Teabametnik

1. Iga institutsiooni, organi ja asutuse kõik üldised haldusüksused nimetavad ametisse teabametniku, kes vastutab

käesoleva määruse sätete ja hea haldustava järgimise eest haldusüksuses.

2. Teabametnik otsustab, missugust teavet on otstarbekas üldsusele anda:

(a) seoses käesoleva määruse rakendamisega;

(b) arvestades head tava;

ning tagab selle teabe levitamise asjakohasel kujul ja viisil.

3. Teabametnik hindab, kas tema üldise haldusüksuse teenistustes järgitakse head tava.

4. Teabametnik võib suunata teavet taotleva isiku teise üldisesse haldusüksusesse, kui kõnealune teave jääb väljapoole tema pädevusala ning kuulub sama institutsiooni, organi või asutuse teise üksuse pädevusalasse, juhul kui sellel on niisugust teavet.

Selgitus

Õigusakti ettepaneku sätetega vastavuse tagamiseks ab initio tuleks igas üldises haldusüksuses nimetada ametisse läbipaistvuse ja hea haldustava eest vastutav siseametnik.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 14 b

Hea ja avatud halduse põhimõte

Institutsioonid, organid ja asutused peavad üleminekuperioodil enne Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 298 ette nähtud ja harta artiklis 41 sätestatud nõuetel põhinevate eeskirjade vastuvõtmist võtma vastu ja avaldama hea haldustava eeskirjast lähtudes üldised suunised Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 339 sätestatud konfidentsiaalsuse ja ametisaladuse

pidamise kohustuse ning heast ja läbipaistvast juhtimistavast ja isikuandmete kaitsest tulenevate kohustuste ulatuse kohta vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001. Nende suunistega sätestatakse ka käesoleva määruse täitmata jätmisel kohaldatavad karistused kooskõlas Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjadega, liidu muude teenistujate teenistustingimustega ja institutsioonide sise-eeskirjadega.

Selgitus

Avatud, tõhus ja sõltumatu Euroopa halduskorraldus, nagu seda on mainitud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 298, peab põhinema ametialase käitumise, kaasa arvatud isikuandmete kaitse kõrgetel standarditel ning rikkumiste esinemisel tuleb ette näha asjakohased sanktsioonid.

Muudatusettepanek 64

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Institutsioonide haldustavad

Muudatusettepanek

Institutsioonide, *organite ja asutuste läbipaistvust käsitlevad* haldustavad

Selgitus

Tuleks selgelt märkida, et säte käsitleb läbipaistvuse küsimust.

Muudatusettepanek 65

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Institutsioonid, organid ja asutused teavitavad kodanikke õiglasel ja läbipaistval viisil oma organisatsiooni struktuurist, näidates ära siseüksuste pädevusalad, sisemise töökorralduse ja nende pädevuses olevate menetluste

soovituslikud tähtajad ning teenistused, kelle poole võivad kodanikud pöörduda abi, teabe või haldusastutuste antava õigusabi saamiseks.

Selgitus

Uuendatud koos Lissaboni lepinguga ja uute põhiõigustega, mis pärinevad põhiõiguste hartast, suurendades Euroopa uue ja tõhusa haldussüsteemi kohustusi, nagu esitatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 10 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 298.

Muudatusettepanek 66

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Dokumendid Euroopa Liidu eelarve, selle täitmise ning ELi vahendite ja toetuste saajate kohta on avalikud ja kodanikele kättesaadavad.

Nimetatud dokumendid on kättesaadavad ka eraldi veebilehe ja andmebaasi vahendusel ning liidu finantslâbipaistvust käsitleva andmebaasi kaudu.

Selgitus

Lâbipaistvuse oluline aspekt on eelarvemenetluse ja ELi eelarve täitmise nâhtavus.

Muudatusettepanek 67

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kâesolev määrus ei piira olemasolevate autoriõigusealaste eeskirjade kohaldamist, mis võivad piirata kolmanda isiku õigust **dokumentidest koopiaid saada või** avalikustatud dokumente paljundada või kasutada.

Kâesolev määrus ei piira olemasolevate autoriõigusealaste eeskirjade kohaldamist, mis võivad piirata kolmanda isiku õigust avalikustatud dokumente paljundada või kasutada.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – pealkiri (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

V jaotis – Lõppsätted

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Hiljemalt ... avaldab komisjon aruande käesoleva määruse rakendamise kohta ning esitab soovitusi ja vajaduse korral ettepanekuid käesoleva määruse läbivaatamiseks, mis on vajalik muutunud olukorra tõttu, ning tegevusprogrammi institutsioonide, organite või asutuste võetavate meetmete kohta.*

** Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.*

Selgitus

Õigusaktide rakendamine eeldab hilisemat hindamist ja terviklikku aruannet, mis sisaldab võimalikke ettepanekuid läbivaatamiseks.

SELETUSKIRI

Määruse (EÜ) nr 1049/2001 läbivaatamist käsitleva ettepaneku raportöörina olen esitanud mõningad üliolulised muudatused komisjoni ettepanekusse, mis esitati 30. aprillil 2008. aastal. Euroopa Parlament on need 11. märtsil 2009. aastal toimunud hääletusel heaks kiitnud. Pärast Euroopa Parlamendi valimisi 2009. aasta juunis nimetati mind uuesti selle teema raportööriks. 1. detsembril jõustus Lissaboni leping, mis muutis suurel määral selle määruse läbivaatamist reguleerivat õiguslikku raamistikku.

Kui praegu kehtiv määrus 2001. aastal jõustus, olin ma samuti kõnealuse teema eest vastutav raportöör.

Juba 2006. aastal koostas in ma Euroopa Parlamendi resolutsiooni, mille parlamendiliikmed ülekaalukalt heaks kiitsid ja mis sisaldas loetelu soovitud, kuidas kehtivat määrust parandada.

Kui komisjon esitas 2008. aastal läbivaatamiseks oma ettepaneku, olid minu ootused ülaltoodut arvesse võttes väga kõrged selles osas, kuidas parandada norme, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu ELi dokumentidele.

Hoolimata mõnest ettepanekusse lisatud positiivsest muudatusest, mis on selgelt põhjendatud, nagu näiteks määruse alusel juurdepääsuõigusega isikute ringi laiendamine ja määruse kooskõlla viimine Århusi konventsiooniga, kujutavad ülejäänud muudatused minu arvates siiski läbipaistvuse seisukohalt tagasiminekut, eriti kui arvestada, et enamikku Euroopa Parlamendi 2006. aasta taotlustest ei ole arvesse võetud.

Lisaks sellele kutsutakse komisjoni nüüd, kui Lissaboni leping on jõustunud, üles edastama kodanikele selgemalt sõnumit, et ta on valmis hoolitsema selle eest, et ELi institutsioonide, organite ja asutuste töö oleks läbipaistvam.

Minu arvates peame meie, seadusandjad, kasutama seda võimalust, et muuta käesolev määrus tõeliseks ja ainulaadseks õiguslikuks raamistikuks, mille alusel võimaldatakse üldsusele juurdepääs institutsioonide, organite ja asutuste käsutuses olevatele dokumentidele, pidades silmas, et lõpptarbijad on kodanikud. Meie ülesanne ja kohustus on muuta juurdepääs võimalikult lihtsaks ja kasutajasõbralikuks.

Lisaks peame kasutama seda võimalust, et püüda korrastada erinevad normid järjekindlamal ja mõistlikumal viisil, et institutsioonid saaksid lõpuks ometi teha koostööd, et määratleda ühised eeskirjad ja suunised erinevate dokumentide käsitlemiseks. Me ei alusta nullist, sest paljud algatused on soovituslike õigusaktidena juba olemas ja püüdlevad sama eesmärgi suunas. Selliste vahenditega, nagu Euroopa Liidu Teataja, süsteem Celex või mitu institutsioonidevahelist kokkulepet kodifitseerimise ja õigusaktide eelnõude ettevalmistamise kohta, seatakse sama eesmärk, milleks on muuta Euroopa otsustusprotsess arusaadavamaks.

ELi otsustusprotsessile viidates leian, et selle hulka tuleks samuti arvata delegeeritud õigusaktid ja rakendusmeetmed, kuivõrd need on tõelised Euroopa kodanikke mõjutavad tekstid.

Minu lähenemisviis on komisjoni ettepanekust ning tõenäoliselt sellest, milleks nõukogu valmis on, palju ambitsioonikam. Minu raport püüab tugineda meie ühisele kogemusele ja jagada institutsioonidevahelisest perspektiivist lähtudes nii palju kui võimalik meie kohustusi ja pädevusalasid vastavalt aluslepingutele.

Seda arvesse võttes püüan ma kaotada olukorra, kus puuduvad ühiseeskirjad salastatud teabe kohta (niinimetatud tundliku sisuga dokumendid, nagu on viidatud kehtivas määruses (EÜ) nr 1049/2001), lisades määrusse mõned head põhimõtted, mis on sätestatud nõukogu ja komisjoni sisejulgeolekueeskirjades, kuna neid saab samuti kohaldada parlamentaarse organi suhtes.

Teine proovikivi on olnud eristada õigusloome ja halduse läbipaistvust, haarates kinni praegusest võimalusest täpsustada mõningaid läbipaistva ja hea halduse põhimõtteid, nagu on sätestatud ELi põhiõiguste harta artiklis 41.

Samuti peaksime andma sellistele sõltumatutele organitele, nagu Euroopa ombudsman ja Euroopa andmekaitseinspektor volitused abistada institutsioone nende sisekorra reformi elluviimisel. Kuna institutsioonidel juba on andmekaitseametnikud, on määruse eesmärgiga kooskõlas soov nimetada igas organisatsioonilises üksuses, näiteks peadirektoraahtes, teabemetnik, kes oleks vahendajaks kodanike ja teiste haldusüksuste vahel, mis tegelevad institutsioonide dokumentidega. Läbipaistvus ei ole lihtsalt kvaliteeditunnus, vaid põhimõte, millele peaksid toetuma kõik institutsioonide menetlused.

Tuleks ühtlustada mõju seoses ametnike kohustusega koostada, registreerida, salastada ja arhiveerida ELi dokumente ja pidada nende üle läbirääkimisi ning kaitsta samas ELi institutsioonide tõhusust ja läbipaistvust.

Me peame võimalikult kiiresti reageerima nii Euroopa kodanike kui ka liikmesriikide institutsioonide ja kohalike omavalitsuste, eelkõige liikmesriikide parlamentide suurenevatele nõudmistele.

Olen otsustanud esitada mitu muudatusettepanekut, mis käsitlevad järgmist:

- juurdepääsuõigusega isikute eraldamine kõnealuse määruse reguleerimisalast;
- mõisteid käsitlevas artiklis otsustasin taas sisse viia dokumendi mõiste varasema määratluse, mida on kasutatud kehtivas määruses, kuna see näib kõikehõlmavam, ning samuti muutsin selguse huvides andmebaasi mõistet, viidates andmebaasides leiduvale teabele, mis tuleks samuti teha vastava taotluse saamisel üldsusele kättesaadavaks. Institutsioonid näevad ette asjaomased vahendid kõnealuse teabe kättesaadavaks muutmiseks;
- olen samuti lisanud uued mõisted, mis käsitlevad salastatud ja õigusloomega seotud dokumente ning haldusülesandeid, arhiivisüsteeme ja ajaloolisi arhiive;
- muudan artiklit, mis käsitleb erandeid, mille alusel eristada üldsuse ja erahuvide kaitset;
- samuti püüan täpsustada korda, mida tuleb kasutada kolmandate isikute dokumentide puhul, mis on tavaliselt põhjendanud palju probleeme institutsioonide tegevuses;

- samuti muudan artiklit, mis käsitleb dokumente, mis tuleb avaldada Euroopa Liidu Teatajas;
- olen lisanud muudatusettepaneku, mis käsitleb eespool mainitud teabemetniku rolli ja vastutust ning suurendab Euroopa Ombudsmani rolli institutsioonide teabemetnike peamise suuniseandjana, kellega oleks võimalik kahtluse korral konsulteerida;
- samuti olen lisanud muudatusettepaneku, mis käsitleb karistusi juhuks, kui ei järgita kõnealust määrust.

Minu eesmärk on muidugi muuta kõnealust määrust, et suurendada läbipaistvust, muutmata seda õigusakti liialt üksikasjalikuks või raskesti rakendatavaks. Seetõttu tegelesin ma üldiste põhimõtetega, mis olid kehtivas määruses seoses institutsioonide õigusloomealase ja haldustegevusega veel puudu. Samal ajal on minu soov, et seda õigusakti kasutataks institutsioonide tegevuse parandamiseks ja mineviku kogemustest õppimiseks, mis on olnud minu peamiseks inspiratsiooniallikaks muudatusettepanekute koostamisel.

VÄHEMUSE ARVAMUS

vastavalt kodukorra artikli 52 lõikele 3

Roberta Angelilli, Simon Busuttil, Kinga Gál, Livia Járóka, Véronique Mathieu, Georgios Papanikolaou, Csaba Sógor, Renate Sommer, Wim van de Camp, Axel Voss, Manfred Weber, Elena Oana Antonescu, Petru Constantin Luhan, Marian-Jean Marinescu, Bogusław Sonik, Esther Herranz García

Vastavalt kodukorra artikli 52 lõikele 3 palub fraktsioon PPE lisada käesolev vähemuse arvamus seletuskirjale, mis kaasneb vastuvõetud raporti projektiga ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele
2008/0090(COD), KOM(2008)0229

Euroopa Parlamendi suurima fraktsioonina on PPE alati seisnud ELi seadusloome ja ELi otsustusmehhanismide parema läbipaistvuse ning seega kodanike väga laialdase juurdepääsu eest ELi dokumentidele. Raport väljub nimetatud eesmärgi raamidest ning puudutab küsimusi, mida ei saa sellise määrusega lahendada.

Eelkõige raporti järgmiste punktide tõttu ei ole fraktsiooni PPE nõusolek võimalik:

- dokumendina käsitatakse vormist sõltumata kõiki andmeid või sisu, mis on kuidagi seotud ELi poliitika, meetmete või otsustega. Sinna hulka kuuluvad ka ettevalmistavad, konfidentsiaalsed ja salajased dokumendid, mille kaitset, nagu ka nn mõtlemisruumi, vähendatakse;
- piiramatu juurdepääsu tõttu dokumentidele ja ettevalmistavatele õiguslastele dokumentidele ning kogu seotud teabele institutsioonidevahelise menetluse eri etappidel lõpeb asi juurdepääsuga menetlustele, mis ei võrdu juurdepääsuga dokumentidele ning raskendaks märkimisväärselt otsuste tegemist.

Fraktsioon PPE seisab eraelu puutumatus, andmekaitse ning ärisaladuste ja tundliku teabe kaitse eest kohtumenetlustes, konkursimenetlustes ja ELi institutsioonide personalitoimikute puhul.

Läbirääkimistel on fraktsioon PPE käitunud alati konstruktiivselt. Kodanike huvides seisis fraktsioon kohe selle eest, et komisjoni teine ettepanek (KOM(2011) 137) rakendataks võimalikult kiiresti, täitmaks Euroopa Kohtu ja Lissaboni lepingu õiguslikke nõudeid.

30.11.2010

PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (uuesti sõnastamine) (KOM(2008)0229 – C7-0184/2008 – 2008/0090(COD))

Arvamuse koostaja (*): Anneli Jäätteenmäki

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

LÜHISELGITUS

Käesolev määrus nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta ELi dokumentidele oli suur samm edasi suurema avatuse poole liidus. Selle rakendamise kaheksa aastaga on määrus aidanud kaasa Euroopa institutsioonide avatuma halduskultuuri loomisele.

Lissaboni lepinguga viiakse läbipaistvuse tähtsus uuele tasandile, sest Euroopa Liidu lepingu artiklis 10 on sätestatud, et: „*Igal kodanikul on õigus osaleda liidu demokraatias. Otsused tehakse nii avalikult ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik.*”

On selge, et uue lepinguga laiendatakse määruse kohaldamisala. Varem nõuti asutamislepinguga ainult parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentide avalikustamist, kuid nüüd on Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 15 sätestatud, et „*Igal liidu kodanikul ... on õigus pääseda ligi liidu institutsioonide, organite ja asutuste mis tahes andmekandjal säilitatavatele dokumentidele ...*”

Parlament on korduvalt palunud komisjonil esitada uus ettepanek määruse nr 1049/2001 uuesti sõnastamiseks, milles oleks arvesse võetud selle õigusliku aluse muutmine, mis tuleneb Lissaboni lepingust. Parlament võttis möödunud aasta detsembris vastu resolutsiooni, milles on märgitud, et nimetatud määrust tuleb kiiresti ajakohastada, ja taunitud asjaolu, et komisjon ei ole teinud muudetud ettepanekut.

Lisaks sellele tuleb arvesse võtta, et kuna komisjon tegi ettepaneku 2008. aastal, on Euroopa Kohus sellest ajast alates teinud väga tähtsaid otsuseid dokumentidele juurdepääsu kohta.

Kõige olulisem nendest on Turco kohtuasjas tehtud otsus (T-84/03 Turco vs. nõukogu), milles kohus leidis, et ka õigusteenistuste arvamused tuleb kättesaadavaks teha. Euroopa Kohus sedastab oma järeldustes, et „*avalikkus ... tagab institutsioonidele kodanike silmis suurema legitiimsuse ning suurendab usaldust nende vastu*“.

Komisjon on siiski keeldunud uut ettepanekut esitamast. Ainuke muudatus, mida komisjon on tegelikult teinud, on määruse õigusliku aluse / õiguslike aluste muutmine, mida tehti möödunud aasta detsembri koondteatises.

Sellises olukorras on vastutav komisjon – kodanikuvabaduste komisjon – otsustanud, et parlament peab komisjoni rolli endale võtma ja tegema vajalikud muudatused, mis määruse nõ lissaboniseeriks.

Komisjoni ettepanek

Nüüd peame lähtuma komisjoni 2008. aasta ettepanekust. Kahjuks ei vii see ettepanek liidu läbipaistvust uue asutamislepinguga nõutavale tasandile. Vastupidi – mitmed komisjoni esitatud muudatusettepanekud isegi alandaksid praegust standardit.

Kõige tõsisem neist on komisjoni muudatusettepanek artikli 3 kohta, mis piiraks märkimisväärselt dokumendi mõistet. Arvamuse koostaja arvates tuleks säilitada praegune mõiste, kuna see hõlmab kõiki asjaomaseid – mitte ainult registreeritud – dokumente.

Teine muudatusettepanek, mida arvamuse koostaja peab murettekitavaks, puudutab artiklis 5 sätestatud liikmesriikide õigust dokumentide avaldamist takistada. Komisjoni esitatud sõnastus annaks liikmesriikidele piiramatu õiguse tugineda liikmesriigi õigusaktidele, kui nad põhjendavad liikmesriigist pärineva dokumendi avaldamisest keeldumist. Institutsioonid saaksid hinnata põhjenduste asjakohasust määruse, mitte aga siseriiklike õigusaktide alusel. Selline õigus nõrgendaks läbipaistvuse põhimõtet ja jätaks selle järgimise täielikult liikmesriikide otsustada. Määruse artiklis 4 loetletud eranditest peaks piisama. Kui ei piisa, tuleks muuta artiklit 4, aga mitte anda liikmesriikidele piiramatuid õigusi.

Määruse eesmärk

Nagu määruse pealkirigi ütleb, on tegemist *üldsuse* juurdepääsuga dokumentidele. Meie peaeesmärk on tagada kodanikele liidu demokraatlikus elus osalemise õigus ja anda neile võimalikult ulatuslik juurdepääs ELi dokumentidele.

Arvamuse koostaja arvates tuleks selgelt eristada ühest küljest üldsuse juurdepääsu dokumentidele ning kodanikele antavat teavet ja osalemist ning teisest küljest institutsioonide juurdepääsuõigust dokumentidele, sealhulgas isegi konfidentsiaalsetele dokumentidele. Viimase probleemi võib lahendada institutsioonidevahelise kokkuleppega.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Eelarvekontrollikomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade

komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) dokument – mis tahes teabekandjal esitatud sisu (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena), **mille institutsioon on ametlikult koostanud ja ühele või mitmele saajale edastanud või muul viisil registreerinud või mille institutsioon on saanud**; elektroonilisel teabekandjal, andmetöötlus- või päringusüsteemis **olevad andmed on dokumendid**, kui **neist** saab sealt süsteemi vahendite abil väljatrüki või elektroonilises vormis koopia teha;

Muudatusettepanek

a) dokument – mis tahes teabekandjal esitatud **andmed või** sisu (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena), **mis käsitleb institutsiooni, organi või asutuse vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega seotud küsimusi**; elektroonilisel teabekandjal, andmetöötlus- või päringusüsteemis (**sh institutsiooni, organi või asutuse töös kasutatavates välistes süsteemides**) **olevat teavet peetakse dokumendiks**, kui **sellest** saab sealt **kättesaadavate** süsteemi **kasutamise** vahendite abil väljatrüki või elektroonilises vormis koopia **või koopiaid** teha;

Selgitus

Komisjoni esitatud muudatusettepanek piiraks üldsuse juurdepääsu vaid väikese arvu dokumentidega. See oleks selge avalikkuse standardite alandamine võrreldes praeguse olukorraga.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) õigusnõustamist **või kohtu-, vahekohtu- või vaidluste lahendamise menetlust**;

Muudatusettepanek

c) õigusnõustamist, **mis on seotud kohtumenetlusega**;

Selgitus

Euroopa Kohus on Turco kohtuasjas tehtud otsuses sedastanud, et õigusnõustamise avalikustamine õigusloomega seotud algatuse puhul suurendab õigusloomeprotsessi

läbipaistvust ja avalikkust ning tugevdab Euroopa kodanike demokraatlikke õigusi.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Keelatakse juurdepääs järgmistele dokumentidele, kui nende avaldamine kahjustaks oluliselt institutsioonide otsustamisprotsessi:

välja jäetud

a) dokumendid, mis käsitlevad küsimust, milles ei ole veel otsust tehtud;

b) dokumendid, mis sisaldavad sisekasutuseks esitatud arvamusi osana asjaomaste institutsioonide sisearuanneteludest ja eelkonsultatsioonidest, isegi pärast otsuse tegemist.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandeid ei kohaldata juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve. Lõike 2 punkti a kohaldamisel loetakse avaldamist ülekaalukaid üldisi huve teenivaks, kui taotletud teave on seotud heidetega keskkonda.

4. Lõikes 2 sätestatud erandeid ei kohaldata juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve. Avaldamise üldiste huvide hindamisel on olulise tähtsusega asjaolu, et taotletud dokumendid on seotud põhiõiguste, keskkonna- või inimeste tervise kaitsega.

Selgitus

Määruses nr 1367/2006 on sätestatud, et info avaldamiseks eeldatakse ülekaalukat üldsuse huvi, kui taotletud info on seotud heitmetega keskkonda. Samasugune ülekaaluka üldsuse huvi eeldamine peaks kehtima ka info avaldamisel, mis on seotud põhiõiguste kaitse või ohuga inimeste tervisele.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Avaliku võimu kandjate, avalike teenistujate ja huvigruppide esindajate nimed, ametikohad ja ametiülesanded seoses nende ametialase tegevusega avaldatakse, välja arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes kahjustaks nende andmete avaldamine asjaomaseid isikuid. Muud isikuandmed avaldatakse kooskõlas selliste andmete seadusliku töötlemise tingimustega, mis on sätestatud üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel käsitlevates EÜ õigusaktides.

Muudatusettepanek

5. Isikuandmeid ei avaldata, kui nende andmete avaldamine kahjustaks asjaomase isiku eraelu puutumatust või isikupuutumatust. Sellist kahju ei teki:

– kui andmed puudutavad üksnes asjaomase isiku ametialast tegevust, välja arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes on põhjust eeldada, et andmete avaldamine kahjustaks seda isikut;

– kui andmed puudutavad üksnes avalikku isikut, välja arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes on põhjust eeldada, et andmete avaldamine kahjustaks seda isikut või temaga seotud isikuid;

– kui andmed on asjaomase isiku nõusolekul juba avalikustatud.

Isikuandmed siiski avaldatakse, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve. Sellisel juhul peab institutsioon, organ või asutus üldised huvid täpsustama. Ta esitab põhjused, miks konkreetsel juhul üldised huvid kaaluvad üles asjaomase isiku huvid.

Kui institutsioon, organ või asutus keeldub dokumendile juurdepääsu lubamisest käesoleva lõike alusel, kaalub ta, kas dokumendile oleks võimalik anda osaline juurdepääs.

Selgitus

Komisjoni ettepanekus ei hinnata õigesti vajadust tagada õige tasakaal kaalul olevate põhiõiguste vahel.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

7. Käesolevas artiklis sätestatud erandeid kohaldatakse üksnes nii kaua, kuni kaitse on dokumendi sisust lähtuvalt õigustatud. Erandeid võib kohaldada maksimaalselt 30 aasta jooksul. ***Dokumentide puhul, mille suhtes kehtivad erandid ja mis käsitlevad isikuandmete kaitset või ärihuve, ning tundliku sisuga dokumentide puhul võib vajaduse korral jätkata erandi kohaldamist ka pärast selle tähtaja lõppu.***

Muudatusettepanek

7. Käesolevas artiklis sätestatud erandeid ***ei kohaldata dokumentide suhtes, mis on esitatud menetluse raames, mille tulemusel võetakse vastu õigusakt või muu üldkohaldatav akt. Erandeid*** kohaldatakse üksnes nii kaua, kuni kaitse on dokumendi sisust lähtuvalt õigustatud. Erandeid võib kohaldada maksimaalselt 30 aasta jooksul.

Selgitus

Euroopa Kohus on Turco kohtuasjas tehtud otsuses sedastanud, et õigusnõustamise avalikustamine õigusloomega seotud algatuse puhul suurendab õigusloomeprotsessi läbipaistvust ja avalikkust ning tugevdab Euroopa kodanike demokraatlikke õigusi.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

4 a. Iga institutsioon nimetab isiku, kelle ülesanne on kontrollida, et kõigist käesolevas artiklis sätestatud tähtaegadest peetakse nõuetekohaselt kinni.

Muudatusettepanek

Selgitus

Ombudsman soovitas määrata teabeametniku, kelle ülesanne on jälgida tähtaegadest kinnipidamist.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 8 a

Uus taotlus

*Kui taotleja soovib pärast teabe saamist
institutsioonilt uusi dokumente,
käsitletakse seda päringut uue taotlusena
kooskõlas artiklitega 7 ja 8.*

MENETLUS

Pealkiri	Üldsuse juurdepääs Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele		
Viited	KOM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD)		
Vastutav komisjon	LIBE		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFCO 19.10.2009		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Anneli Jäätteenmäki 22.2.2010		
Arutamine parlamendikomisjonis	6.4.2010	4.5.2010	2.6.2010
Vastuvõtmise kuupäev	30.11.2010		
Lõpphääletuse tulemus	+: -: 0:	13 10 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Andrew Henry William Brons, Andrew Duff, Ashley Fox, Matthias Groote, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Morten Messerschmidt, Potito Salatto, Algirdas Saudargas, György Schöpflin, Indrek Tarand, Rafał Trzaskowski		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Elmar Brok, Anneli Jäätteenmäki, Alain Lamassoure, Íñigo Méndez de Vigo, Helmut Scholz		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Francesca Balzani, Maria do Céu Patrão Neves		

3.12.2010

PETITSIOONIKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (KOM(2008)0229 – C7-0184/2008 – 2008/0090(COD))

Arvamuse koostaja: Ágnes Hankiss

LÜHISELGITUS

Euroopa Liidu lepingu artikli 1 lõike 2 kohaselt peavad ühenduse institutsioonid ja organid tegema otsuseid nii avalikult kui võimalik ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik. Selleks, et võimaldada kodanikel poliitilises protsessis tõhusalt osaleda ja ametiasutustelt aruandekohustuse täitmist nõuda, peab kodanikel ja valitud organitel olema võimalikult ulatuslik juurdepääs Euroopa Liidu institutsioonide dokumentidele.

Kuid komisjoni poolt määruse kohta tehtud muudatusettepanekud on pettumust valmistavad, kuna mitmel juhul on need ettepanekud pigem samm tagasi kui julge samm edasi, et „saavutada suurem läbipaistvus”.

Esiteks oleks komisjon pidanud täielikult üle vaatama oma varasema ettepaneku, sest alates Euroopa Liidu toimimise lepingu jõustumisest kehtib uus õiguslik raamistik, mis põhineb artikli 15 lõikel 3. Komisjon oleks pidanud lisama oma ettepaneku Lissaboni lepingu jõustumise tagajärgi käsitlevasse dokumenti KOM(2009)0665. Komisjon ei võtnud ettepanekut ametlikult tagasi ega asendanud seda uue ettepanekuga, milles võetaks arvesse Lissaboni lepingu uut raamistikku.

Kõige märkimisväärsem samm tagasi on dokumendi määratluse (artikkel 3) muutmine komisjoni poolt – tegemist on määruse ühe põhimõistega. Raportöör on arvamusel, et määratluse kitsamaks muutmise asemel, mida komisjon tegelikult välja pakub, tuleks dokumendi mõistet avardada nii, et see keskenduks ametlikule teabele, sest taotlejate juurdepääs teabele annaks võimaluse küsida eriteavet täpsemal, sihipärasemal ja laiahaardelisemal viisil, vältides suure hulga kasutute andmete saamist, millega võivad kaasnedä lisakulud. Uus määratlus võiks lihtsustada ka osalist juurdepääsu teatud salastatud dokumentidele ja võimaldada selgesti eristada mitteametlikku ja ametlikku teavet.

Samas kui üldsuse kergem juurdepääs ELi institutsioonide, organite, ametite ja asutuste dokumentidele jääb endiselt käesoleva määruse eesmärgiks, võib vahedokumentide nagu kavandite või memorandumite üldsusele kättesaadavaks tegemine suunata ametliku teabe tulva mitteametlikesse ja/või valitsustevahelistesse kanalitesse, mille tulemuseks on vähem läbipaistvust ja nõrgem Euroopa Liit.

Otsimise ja kopeerimise tasud peaksid piirduma dokumentide otsimise ja kopeerimise mõistlike standardtasudega. Komisjon peaks eelpoolmainitud punktide kohta ettepanekuid esitama.

Kodanike jaoks on eriti tähtis, et näiteks rikkumismenetluste puhul, mis algatatakse sageli kodanike petitsioonide alusel, oleks tagatud täielik juurdepääs kõigile lõpetatud rikkumismenetluste dokumentidele. See hõlmab ka liikmesriikide dokumente. Raportöör juhib tähelepanu sellele, et komisjoni ettepanek anda liikmesriikidele nende endi õigusaktide sätetel põhinev õigus keelduda juurdepääsu andmisest dokumentidele (artikkel 5) on vastuolus Euroopa Kohtu praktikaga ning seetõttu vastuvõetamatu. Artikli 9 („Tundliku sisuga dokumentide käsitlemine”) puhul on oluline, et liidu institutsioonid, organid, ametid ja asutused kehtestaksid kõnealuste dokumentide salastamise ühised eeskirjad, mis tuleks ka avaldada.

Petitsioonikomisjon peab väga tähtsaks säilitada ja suurendada kodanike usaldust ELi institutsioonide, organite, ametite ja asutuste vastu. EL peab kaitsma isikuandmeid ja eraelu võimalikult suurel määral ja ei peaks kehtestama eeskirju, millega lubatakse kasutada meetmeid, mida on raske objektiivselt kohaldada. ELil on ülekaaluka üldise huvi alane kohtupraktika, kuid oleks soovitatav, et komisjon esitaks selle mõiste täpse ja konkreetse määratluse.

Salastatud teabe saajal ei ole õigust seda kolmandale osalisele edastada ilma teabe andja eelneva nõusolekuta. Petitsioonikomisjon tunneks heameelt salastatuse kustutamise eeskirjade ühise raamistiku ja menetluse üle, k.a liidu institutsioonide, organite, ametite ja asutuste võimaluse üle pärast avalikkuse juurdepääsu taotluse esitamist dokumendi liigituskategooria läbi vaadata ja seda muuta. Nii saab varem salastatud dokumente paindlikumal viisil avaldada.

Juhul kui institutsioon keeldub vastavalt käesoleva määruse sätetele dokumenti puudutavat taotlust rahuldamast, on ta kohustatud teatama, kas ja millal on hiljem võimalik dokumendile täielikult või osaliselt juurde pääseda.

Raportöör on arvamusel, et selleks, et Euroopa läbipaistvuse algatus oleks edukas, peab taotlejatel olema võimalus soovitud teave kiiresti üles leida ja kätte saada. Määruse kohaselt peaksid institutsioonid seetõttu tagama, et dokumendid antakse kas dokumendiregistrite ühise kasutajaliidese kaudu või kasutajaliidese kaudu, millel on otselink iga institutsiooni oma registrisse.

Lisaks tuleks komisjoni kohustada, nagu käesoleva määruse puhulgi, et ta esitaks aruande muudetud määruse rakendamise kohta ning annaks vajaduse korral soovitusi.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Petitsioonikomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi institutsiooni valduses olevate dokumentide suhtes, *see tähendab institutsiooni koostatud ja talle saadetud ning tema valduses olevate dokumentide suhtes*, mis seonduvad tema vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega seonduvate küsimustega kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades.

Muudatusettepanek

2. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi **Euroopa Liidu** institutsiooni, **organi, ameti või asutuse** valduses olevate dokumentide suhtes, mis seonduvad tema vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse, **ELi õiguse rikkumist puudutavate lõpetatud menetluste** või otsustega seonduvate küsimustega kõikides Euroopa Liidu tegevusvaldkondades.

Selgitus

Määrust tuleks kohaldada kõikide Euroopa Liidu institutsiooni, organi, ameti või asutuse valduses olevate dokumentide suhtes (nagu määratletud artiklis 3.) Tehakse konkreetne viide dokumentidele, mis käsitlevad ELi õiguse rikkumise uurimist, mida pooled (nt petitsiooni esitajad) võivad nõuda, et kasutada oma õigust hüvitisele või õiguskaitsevahendile.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) dokument – mis tahes teabekandjal esitatud *sisu* (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena), *mille institutsioon on ametlikult koostanud ja ühele või mitmele saajale edastanud või muul viisil registreerinud või mille institutsioon on saanud; elektroonilisel teabekandjal, andmetöötlus- või päringusüsteemis olevad andmed on dokumendid, kui neist*

Muudatusettepanek

a) dokument – mis tahes teabekandjal esitatud (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena) *kirje või kirjete kogum, mis teenib ametlikku eesmärki ja käsitleb küsimusi, mis kuuluvad Euroopa Liidu institutsioonide, organite, ametite või asutuste vastutusalasse. See ei sisalda kavandeid, märkusi ja memorandumeid, mis ei ole*

saab sealt süsteemi vahendite abil väljatrüki või elektroonilises vormis koopia teha;

mõeldud toimikusse panemiseks;

Selgitus

„Dokumendi“ määratlus komisjoni välja pakutud kujul on liiga kitsapiiriline. Käesoleva määruse tähenduses oleks dokumendiga tegu üksnes siis, kui see on ametlikult edastatud või muul viisil registreeritud. See oleks läbipaistvuse seisukohalt samm tagasi. Vahedokumentide, nagu märkuste kavandid või memorandumid, avalikult kättesaadavaks tegemine võiks suunata ametliku teabe tulva mitteametlikesse ja/või valitsustevahelistesse kanalitesse, mis oleks kahjulik, sest see vähendaks läbipaistvust ja nõrgestaks Euroopa Liitu.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) kolmas isik – iga füüsiline või juriidiline isik või iga üksus väljaspool asjaomast institutsiooni, **sealhulgas liikmesriigid**, muud **ühenduse või ühendusevälised** institutsioonid ja organid ning kolmandad riigid.

Muudatusettepanek

b) kolmas isik – iga füüsiline või juriidiline isik või iga üksus väljaspool asjaomast institutsiooni, muud **liidu või liiduvälised** institutsioonid ja organid ning kolmandad riigid.

Selgitus

Liikmesriike ei tohiks pidada suhetes institutsioonidega või seoses liidu tegevusvaldkondi käsitlevate küsimustega kolmandaks isikuks.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) **ühenduse** või liikmesriigi finants-, raha- või majanduspoliitikaga;

Muudatusettepanek

d) **Euroopa Liidu** või liikmesriigi finants-, raha- või majanduspoliitikaga;

Selgitus

Ametlik parandus on vajalik seoses Euroopa Liidu lepingu jõustumisega.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) õigusnõustamist **või kohtu-, vahekohtu- või vaidluste lahendamise menetlust;**

Muudatusettepanek

c) õigusnõustamist, **välja arvatud juhul, kui juurdepääsu võimaldatakse seoses õigusaktide vastuvõtmise menetlusega, või kohtumenetlust;**

Selgitus

Komisjoni muudatusettepanek artikli 4 lõike 2 punkti c kohta teeks standardid võrreldes praeguste eeskirjadega madalamaks. Seda punkti muudetakse, et parandada standardeid ja võtta arvesse otsust Turco kohtuasjas (kohtuasjad C-39/05 P ja C-52/05 P).

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärki;

Muudatusettepanek

d) kontrollimiste, uurimise, **konkurentsimenetluste** või audiitorkontrolli eesmärki;

Selgitus

Konkurentsimenetluste dokumentide avaldamine keelatakse, sest see võib kahjustada selliste menetluste kaitset.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Avaliku võimu kandjate, avalike teenistujate ja huvigruppide esindajate nimed, ametikohad ja ametiülesanded seoses nende ametialase tegevusega avaldatakse, välja arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes

Muudatusettepanek

5. Avaliku võimu kandjate, avalike teenistujate ja huvigruppide esindajate nimed, ametikohad ja ametiülesanded seoses nende ametialase tegevusega avaldatakse **ainult teabe andja nõusolekul**, välja

kahjustaks nende andmete avaldamine **asjaomaseid isikuid**. Muud isikuandmed avaldatakse kooskõlas selliste andmete seadusliku töötlemise tingimustega, mis on sätestatud üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel käsitlevates **EÜ** õigusaktides.

arvatud juhul, kui konkreetseid asjaolusid arvesse võttes kahjustaks nende andmete avaldamine **asjaomaste isikute eraelu puutumatus**. Muud isikuandmed avaldatakse kooskõlas selliste andmete seadusliku töötlemise tingimustega, mis on sätestatud üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel käsitlevates **Euroopa Liidu** õigusaktides.

Avaliku võimu kandjatelt, avalikelt teenistujatelt ja huvigruppide esindajatelt küsitakse nõusolekut enne nende nime, ametikoha ja ametiülesannete lisamist dokumenti.

Kui institutsioon, organ, asutus või agentuur keeldub dokumendile juurdepääsu lubamisest lõike 1 alusel, kaalub ta, kas dokumendile oleks võimalik anda osaline juurdepääs.

Selgitus

Sõnastus peaks olema kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega Bavarian Lageri kohtuasjas (C-28/08P). Tulevane ligipääs uutele dokumentidele tuleks teha lihtsamaks.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui taotlus on esitatud seoses liikmesriigist pärineva dokumendiga, konsulteeritakse asjaomase liikmesriigi ametiasutustega, välja arvatud dokumentide puhul, mis on edastatud selliste menetluste raames, mille eesmärk on õigusakti või muu üldkohaldatava akti väljatöötamine. Institutsioon, kelle valduses dokument on, avaldab selle, välja arvatud juhul, kui liikmesriik esitab selle mitteavaldamiseks põhjendused, mis tuginevad artiklis 4 osutatud eranditele **või liikmesriigi enda õigusaktide konkreetsetele sätetele, mille kohaselt**

Muudatusettepanek

2. Kui taotlus on esitatud seoses liikmesriigist pärineva dokumendiga **või komisjonile esitatud liidu õigusaktide rakendamist käsitleva teabega**, konsulteeritakse **kuni sellega seonduva kohtumenetluse alguseni** asjaomase liikmesriigi ametiasutustega, välja arvatud dokumentide puhul, mis on edastatud selliste menetluste raames, mille eesmärk on õigusakti või muu üldkohaldatava akti väljatöötamine. Institutsioon, **organ, amet või asutus**, kelle valduses dokument on, avaldab selle, välja arvatud juhul, kui liikmesriik esitab selle mitteavaldamiseks

asjaomase dokumendi avaldamine ei ole lubatud. Institutsioon hindab liikmesriigi esitatud põhjenduste asjakohasust **niivõrd, kuivõrd need tuginevad käesolevas määruses sätestatud eranditele.**

põhjendused, mis tuginevad artiklis 4 osutatud eranditele. Institutsioon hindab **selliste** liikmesriigi esitatud põhjenduste asjakohasust.

Selgitus

Liikmesriigid võivad nõuda, et ELi institutsioonid, organid, ametid või asutused keelaksid juurdepääsu nende dokumentidele ainult juhul, kui see nõue põhineb eranditel, mis on sätestatud artiklis 4 (kohtuasi IFAW C-64/05). Liikmesriikidel ei ole vetoõigust seoses nende enda väljastatud dokumentidega ega õigust viidata oma õigusaktide sätetele, et õigustada konfidentsiaalsust. Kuni kohtumenetluse alustamiseni tuleks juurdepääsu lubada ka liikmesriikide poolt komisjonile esitatud ELi õigusaktide rakendamist käsitlevale teabele, (Cashmani resolutsiooni 4. soovitus).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Osalise või täieliku keeldumise korral võib taotleja 15 tööpäeva jooksul institutsiooni vastuse saamisest arvates esitada kordustaotluse, milles palub institutsioonil oma seisukoht läbi vaadata.

Muudatusettepanek

3. Institutsioon teavitab taotlejat, kas ja millal on hiljem tõenäoliselt võimalik osaline või täielik juurdepääs dokumendile.

Taotleja **voib** 15 tööpäeva jooksul institutsiooni vastuse saamisest arvates esitada kordustaotluse, milles palub institutsioonil oma seisukoht läbi vaadata.

Selgitus

Taotlejat tuleb teavitada tulevases võimalusest nõutavale dokumendile juurde pääseda.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Tundliku sisuga dokumendid on dokumendid, mis pärinevad

Muudatusettepanek

1. Tundliku sisuga dokumendid on dokumendid, mis pärinevad

institutsioonidest või nende loodud ametitest, liikmesriikidest, kolmandatest riikidest või rahvusvahelistest organisatsioonidest ning mis on liigitatud kui "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" või "CONFIDENTIEL" vastavalt *asjaomase institutsiooni* eeskirjadele, mis kaitsevad Euroopa Liidu või selle ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve **artikli 4 lõike 1 punktis a** osutatud valdkondades, eelkõige avaliku julgeoleku alal, kaitsepoliitilistes ja sõjalistes küsimustes.

institutsioonidest või nende loodud **organitest, ametitest või asutustest**, liikmesriikidest, kolmandatest riikidest või rahvusvahelistest organisatsioonidest ning mis on liigitatud kui "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" või "CONFIDENTIEL" vastavalt ***institutsioonide, organite, ametite ja asutuste kehtestatud ühistele*** eeskirjadele, mis kaitsevad Euroopa Liidu või selle ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve **artikli 4 lõike 1 punktides a ja b** osutatud valdkondades, eelkõige avaliku julgeoleku alal, kaitsepoliitilistes ja sõjalistes küsimustes.

Selgitus

Komisjoni ettepanek mitte muuta artiklit 9 ei ole kooskõlas artiklis 4 kavandatud muudatustega, mis teeb käesoleva artikli lõikes 1 oleva viite praegu seosetuks ja eksitavaks. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 15 määratakse ka dokumentidele juurdepääsu tingimused ja piirangud kindlaks kaasotsustamismenetluses. Seetõttu on kohustuslik ja õigusliku alusega kooskõlas, et institutsioonid, organid, ametid ja asutused võtavad vastu ühised klassifitseerimise eeskirjad.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Tundliku sisuga dokumente käsitlevad institutsioonide eeskirjad avalikustatakse.

Muudatusettepanek

6. Tundliku sisuga dokumente käsitlevad institutsioonide, **organite, ametite ja asutuste ühised** eeskirjad avalikustatakse.

Selgitus

Komisjoni ettepanek mitte muuta artiklit 9 ei ole kooskõlas kavandatud artikli 4 muudatustega, mis teeb praegu viite käesoleva artikli lõikele 1 seosetuks ja eksitavaks. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 15 määratakse ka dokumentidele juurdepääsu tingimused ja piirangud kindlaks kaasotsustamismenetluses. Seetõttu on kohustuslik ja õigusliku alusega kooskõlas, et institutsioonid, organid, ametid ja asutused võtavad vastu ja avalikustavad ühised klassifitseerimise eeskirjad.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Institutsioonid võtavad viivitamata vajalikke meetmeid, et **koostada register, mis saab kasutuskõlblikuks 3. juuniks 2002.**

Muudatusettepanek

3. Institutsioonid võtavad viivitamata vajalikke meetmeid, et **luua institutsioonide dokumendiregistrite jaoks ühine kasutajaliides, mis tagaks registritevahelise koordineerimise.**

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. **Üldsusele tehakse** vahetult juurdepääsetavaks **dokumendid, mis on koostatud või saadud ELi õigusaktide või muude üldkohaldatavate aktide vastuvõtmise menetluse käigus, kui artiklitest 4 ja 9 ei tulene teisiti.**

Muudatusettepanek

1. **Institutsioonid teevad võimaluste piires dokumendid üldsusele** vahetult juurdepääsetavaks **elektroonilisel kujul või registri kaudu vastavalt asjaomase institutsiooni, organi, ameti või asutuse eeskirjadele.**

Selgitus

Kehtivate standardite säilitamiseks taastatakse artikli 12 lõike 1 tekst.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Hiljemalt.. ... avaldab komisjon aruande käesoleva määruse põhimõtete rakendamise kohta ning annab soovitusi, sealhulgas mõiste „ülekaalukas üldine huvi” määratluse kohta, ja teeb vajaduse korral ettepanekuid käesoleva määruse

*uuesti läbivaatamiseks ja esitab
institutsioonide, organite, ametite ja
asutuste poolt võetavate meetmete kava.*

Selgitus

Nagu olemasoleva määruse puhulgi, tuleks esitada aruanne määruse rakendamise kohta, milles tuleks vajaduse korral anda soovitusi ja teha täiendustepanekuid.

MENETLUS

Pealkiri	Üldsuse juurdepääs Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele
Viited	KOM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD)
Vastutav komisjon	LIBE
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	PETI 19.10.2009
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Ágnes Hankiss 4.5.2010
Vastuvõtmise kuupäev	1.12.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 17 -: 1 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Victor Boștinaru, Michael Cashman, Pascale Gruny, Ágnes Hankiss, Roger Helmer, Carlos José Iturgaiz Angulo, Erminia Mazzoni, Judith A. Merkies, Willy Meyer, Chrysoula Paliadeli, Ernst Strasser, Diana Wallis, Angelika Werthmann, Tatjana Ždanoka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Zoltán Bagó, Tamás Deutsch
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Inés Ayala Sender, Petru Constantin Luhan, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

réf. D(2011)51887

Juan Fernando López Aguilar
Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni esimees
ASP 11G306
Brüssel

Teema: Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (KOM(2011) 137 lõplik)

Austatud härra López Aguilar

Õiguskomisjonil paluti esitada arvamus ülalnimetatud ettepaneku kohta. Et pidada kinni vastutava komisjoni ajakavast, on arvamuseks käesolev kiri.

1. Taustaks tuleks meenutada, et ettepanek sõnastada uuesti määrus (EÜ) nr 1049/2001 (KOM(2008)0229) on töös olnud juba mitu aastat (edaspidi „esimene ettepanek”). Euroopa Parlament võttis 2009. aasta täiskogu istungil vastu muudatusettepanekud, kuid lükkas edasi seadusandliku resolutsiooni hääletuse, sest asi saadeti uueks läbivaatamiseks tagasi vastutavale komisjonile.¹ Lissaboni lepingu jõustumisel loodi dokumentidele juurdepääsu osas uus õigusraamistik. Sellegipoolest otsustas komisjon, et ta ei võta ettepanekut² tagasi („esimene ettepanek”) ega esita läbivaadatud ettepanekut, milles võetaks täielikult arvesse Lissaboni lepingus sätestatud ning Euroopa Kohtu praktikas kehtestatud suurema läbipaistvuse nõudeid.

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0114.

² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele” (KOM(2009)0665).

2. Vahepeal võeti 2011. aasta septembri täiskogu istungil ülekaaluka enamusega vastu Hautala-Sargentini resolutsioon, mis käsitleb määruse 1049/01 rakendamist. Hautala-Sargentini resolutsioonis korratakse, et Lissaboni lepinguga on läbipaistvusest saanud kodanike põhiõigus, mis on õiguslikult siduv, ja et määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohaldamisel saadud kümneaastast kogemust silmas pidades ning Euroopa Kohtu praktikat¹ arvestades tuleb määrus läbi vaadata, et täpsustada mõned selle sätted, kitsendada erandeid ning tagada aluslepingutes lubatud läbipaistvuse realiseerumine. Seepärast palutakse resolutsioonis veel kord, et komisjon esitaks määruse (EÜ) nr 1049/2001 läbivaatamise kohta muudetud ettepaneku.

3. Vaatamata nendele olulistele sammudele suurema läbipaistvuse suunas ning mitmele nõukogu ja komisjoniga² korraldatud kohtumisele ja arutelule on komisjoni ainus reageering olnud 2011. aasta märtsis uue seadusandliku ettepaneku esitamine määruse kohta, millega muudetakse määrust 1049/2001³ (edaspidi „teine ettepanek”, mis on käesoleva kirja teema) ning kehtiva määruse vähesel määral ajakohastamine, laiendades kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 15 dokumentidele juurdepääsu õigust kõikidele liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele.

4. Kuna komisjoni kaks ettepanekut („esimene ettepanek” ja „teine ettepanek”) sama õigusakti muutmiseks on loonud ebaselge õigusliku olukorra, paluti Euroopa Parlamendi õigusteenistusel selgitust Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 otsese mõju kohta ning võimaluse kohta pidada komisjoni ettepanekut („teine ettepanek”) määruse 1049/2001 piisavaks muutmiseks Lissaboni lepingus sisalduvate kohustuste osas. Õigusteenistus andis selge vastuse (lisatud arvamus) ning kinnitas, et artikli 15 lõike 3 teises ja kolmandas lõigus nähakse otse ette, et liidu institutsioonid, organid ja asutused peavad järgima õigust, mis on sätestatud dokumentidele juurdepääsu käsitlevates määrustes. Lisaks ei saa selle sisu arvestades pidada määruse 1049/2001 kavandatud muutmist („teine ettepanek”) määruse 1049/2001 piisavaks muutmiseks Lissaboni lepingu jõustumisest tuleneva Euroopa Liidu uue õigusliku konteksti järgimiseks.

5. Õigusteenistus viitas samuti parlamendi kodukorra artikli 44 lõikele 4, milles nähakse ette, et *kui parlament on saanud Euroopa Komisjonilt ja/või liikmesriikidelt üheaegselt või lühikese ajavahemiku jooksul kaks või enam sama õiguslikku eesmärki taotlevat ettepanekut, käsitleb parlament neid ühes raportis. Vastutav komisjon näitab raportis ära, millise teksti kohta on ta esitanud muudatusettepanekud ja viitab seadusandlikus resolutsioonis kõigile*

¹ Euroopa Kohtu ja Üldkohtu dokumentidele juurdepääsu käsitleva kohtupraktika osas viidatakse raportis Kohtu otsustele kohtuasjades Turco (liidetud kohtuasjad C-39/05 P ja C-52/05 P), Bavarian Lager (kohtuasi C-28/08), Volker und Marcus Schecke (liidetud kohtuasjad C-92/09 ja C-93/09), Technische Glaswerke Ilmenau - TGI (C-139/07 P) ning API (liidetud kohtuasjad C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P) ning Üldkohtu otsustele kohtuasjades Access Info Europe (T-233/09), MyTravel (kohtuasi T-403/05), Borax (kohtuasjad T-121/05 ja T-166/05), Joséphidès (kohtuasi T-439/08), Co-Frutta (liidetud kohtuasjad T-355/04 ja T-446/04), Terezakis (kohtuasi T-380/04), Agrofert Holdings (kohtuasi T-111/07) ning Editions Jacob (kohtuasi T-237/05).

² Viimane kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni korraldatud kohtumine raportööri, variraportööri ja koostajate osavõtul koos komisjoni asepresidendi Šefčovičiga toimus 28. juunil 2011.

³ KOM(2011) 137 lõplik, 2011/0073 (COD)

teistele tekstidele, ja jõudis järeldusele, et õiguslikult oleks asjakohane pidada seda ettepanekut komisjoni esimese ettepaneku paranduseks.

Lõpetuseks soovitab õiguskomisjon, olles uurinud küsimust oma 10.–11. oktoobri 2011. aasta koosolekul ning vastavalt õigusteenistuse arvamusele, 10 poolt- ja viie vastuhäälega (erapooletuid ei olnud)¹, et teie komisjon kui vastutav komisjon ühendaks uuritava ettepaneku komisjoni esimese ettepanekuga.

Lugupidamisega

Klaus-Heiner Lehne

Lisa: õigusteenistuse arvamus

¹ Kohal viibisid järgmised parlamendiliikmed: Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Sajjad Karim, Kurt Lechner, Eva Lichtenberger, Toine Manders, Antonio Masip Hidalgo, Jiří Maštálka, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Diana Wallis, Pablo Zalba Bidegain.

MENETLUS

Pealkiri	Üldsuse juurdepääs Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele			
Viited	KOM(2008)0229 – C6-0184/2008 – 2008/0090(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	30.4.2008			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 19.10.2009			
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	INTA 19.10.2009	JURI 19.10.2009	AFCO 19.10.2009	PETI 19.10.2009
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	INTA 17.3.2010			
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Michael Cashman 22.7.2009			
Õigusliku aluse vaidlustamine JURI arvamuse kuupäev	JURI 5.7.2010			
Arutamine parlamendikomisjonis	6.10.2009	4.11.2009	4.2.2010	31.5.2010
	1.2.2011	19.9.2011	3.10.2011	7.11.2011
	23.11.2011			
Vastuvõtmise kuupäev	23.11.2011			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	33 17 2		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Alexander Alvaro, Roberta Angelilli, Vilija Blinkevičiūtė, Mario Borghezio, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Tanja Fajon, Kinga Gál, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Lívia Járóka, Timothy Kirkhope, Monica Luisa Macovei, Véronique Mathieu, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Valdemar Tomaševski, Kyriacos Triantaphyllides, Wim van de Camp, Axel Voss, Tatjana Ždanoka			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Elena Oana Antonescu, Michael Cashman, Anna Maria Corazza Bildt, Cornelis de Jong, Leonidas Donskis, Franziska Keller, Petru Constantin Luhan, Marian-Jean Marinescu, Joanna Senyszyn, Bogusław Sonik, Manfred Weber, Cecilia Wikström, Glenis Willmott			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Nessa Childers, Sergio Gaetano Cofferati, Ismail Ertug, Esther Herranz García, Stephen Hughes, Kent Johansson, Marit Paulsen, Ivo Vajgl			
Esitamise kuupäev	30.11.2011			